

בית משפט לענייני משפחה באשדוד בדלתיים סגורות

תמ"ש 4860-04-15 פלונית נ' אלמוני ואח'

בפני כב' השופטת רותם קודלר עיאש

תובע

פלוני

באמצעות עו"ד ארנון ברק

- נ ג ד -

נתבע

אלמונית

באמצעות עו"ד הופרט וואו עו"ד אלמקייס

פסק דין

פסק דין זה מסיים הליך משפטי שנמשך למעלה מחמש שנים, שנים ארוכות ולא פשוטות, במהלכן טען התובע כנגד הנתבעת טענות קשות, בעילות נזיקיות, כאשר טען כי נגרמו לו נזקים נפשיים בשל נתק בינו ובין ילדיהם המשותפים של הצדדים, שכבר היו בגירים במועד הגשת התובענה וכאשר נטען כי הנתבעת אחראית לנתק זה.

הלכה למעשה התברר כי מדובר באדם שמתמודד עם מצב נפשי ואישיותי מורכב, מוקדם למועד בו בכלל הכיר את הנתבעת, אין לו כל קשר עם ילדיו מנישואיו הראשונים, לאישה אחרת, עוד קודם להיכרותו עם הנתבעת ובפועל הנתק שלו מילדיהם המשותפים של הצדדים נגרם עקב התנהלותו ומעשיו כלפיהם בגין חלקם אף הורשע בדין וריצה עונש מאסר.

כבר כעת ייאמר כי התביעה נדחתה ולמרבה הצער עצם ניהולה, באופן בו נוהלו הדברים ע"י התובע, גרם לנתבעת נזקים כבדים, לא רק כספיים וכן לצערי אף הוכח כי לתובע אין כל ענין אמיתי בקשר עם ילדיו, וניהול ההליך לא נועד לשנות משהו במציאות חייו, אלא נועד להמשיך מסכת התעללות נפשית ורגשית רבת שנים בנתבעת עצמה.

פסק דין זה מביא את ניהול ההליך לסיום, אך לצערי הצער והכאב שילוו את הנתבעת וילדי הצדדים, ימשיכו וכבידו עליהם עוד שנים רבות והכל בגינו של התובע, מצבו, בחירותיו והתנהלותו.

דברים אלו נרשמים כבר בפתח פסה"ד מבחינת חשיבותם, שכן לא יכולה להיות מחלוקת כי גם התובע מתמודד עם קשיים נפשיים ורגשיים, ואולם בכל זאת, בעצת מלוויו, בחר להמשיך ולנהל את ההליך, הגם שכבר מתחילת ההליך הצביעו כתבי הטענות וכן ביהמ"ש על סיכויי ההליך הנמוכים והוא בחר להמשיך ולנהל את ההליך ואף באופן בו ניהל אותו באולם באמצעות באי כוחו המשיך והערים מתח, זעם, טרוניות, כאב וסבל על הנתבעת ועל העדים מטעמה.

רקע

1. א. התובע מוכר כנכה צה"ל כאשר בעת שירותו הצבאי הסדיר נפצע בכל חלקי גופו והנתבעת נכה המרותקת לכיסא גלגלים, כתוצאה מתאונת דרכים קשה שעברה בהיותה נערה צעירה.
- ב. התובע והנתבעת הכירו זה את זה באמצע שנות השמונים, התובע היה אז בהליכי גירושין מאשתו הראשונה ולו שלושה ילדים ואילו הנתבעת רווקה ללא ילדים.
- ג. הצדדים לא נישאו מעולם, ניהלו קשר זוגי במשך כ- 15 שנים במהלכו נולדו להם שני ילדים, ע' ור', אשר כיום הינם בגירים כבני 26 ו- 23 וחצי (להלן: "הילדים").
- ד. מאז סיום הקשר עם הנתבעת בשנת 1999, ניהל התובע מספר מערכות יחסים, כאשר בשנת 2004 נישא התובע לאישה נוספת ממנה התגרש וביום 22.8.2015 נישא פעם נוספת לאשתו הנוכחית.
- ה. בכתבי הטענות שהוגשו ע"י הצדדים, לרבות בתסקירים שהוגשו לבית המשפט בהליכים קודמים וצורפו לכתבי הטענות, מתוארת בין הצדדים, מערכת זוגית בלתי יציבה וטעונת רגשות שאופיינה בפרידות חוזרות ונשנות ובסכסוכים עד לפירוד הסופי בשנת 1999 שהתרחש, אף הוא, בצל מאבקים משפטיים.
- ו. זהו הגלגול השלישי של הליכים משפטיים המתנהלים בין הצדדים.

הליכים קודמים

2. א. בסבב הראשון של ההליכים המשפטיים, הצדדים ניהלו הליכים משפטיים במסגרת תמ"ש 6920-01, תמ"ש 6921-01 ותמ"ש 6922-01 בעניין מזונות ילדים, משמורת והסדרי קשר (להלן: "הסבב הראשון").
- ב. בדיון 8.5.2002 הושגו הסכמות כאשר באי כוח הצדדים הצהירו לפרוטוקול כי:

" בשלב זה הגענו להסכמה כדלקמן:

1. התביעה בתמ"ש 6923/01, תמחק ללא צו להוצאות.
2. התביעה בתמ"ש 6922/01, תמחק ללא צו בהוצאות לאור האמור בתסקיר ולאור העובדה שבשלב זה, מתקיימים הסדרי הראיה באופן חופשי.
3. בתמ"ש 6920/01 יינתן פס"ד על פיו המשמורת בקטינים תהא לאם והסדרי הראיה יהיו על פי תיאום בין הצדדים ולאור האמור בתסקיר.
4. בכל הנוגע לתמ"ש 6921/01, ביהמ"ש נתן החלטה למזונות זמניים בשיעור 3,200 ₪ לחודש. אנו נבקש שביהמ"ש יפסוק את מזונות הקטינים על פי סעיף 79 א' (א) לחוק ביהמ"ש [נוסח משולב], כאשר התקרה הינה 3,200 ₪ והרצפה 2,200 ₪.

ג. ביום 8.5.2002 ניתן פסק דין על פי סעיף 79 א' (א) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב] לפיו התובע חויב לשלם למזונות שני ילדיו את הסך של 2,600 ₪ לחודש.

3. א. בחלוף שלוש שנים וחצי, התובע הגיש תביעה להסדרי קשר בתמ"ש 6924-01 (להלן: "**הסבב השני**") במסגרתה טען כי לאחר סיום ההליכים בין הצדדים התקיימו ביקורים בינו לבין ילדיו למשך מספר חודשים בלבד ומאז ועד להגשת תביעתו קיים נתק של כשלוש שנים.

ב. הנתבעת ייחסה את הנתק לתובע, טענה כי הוא כעס עליה כשהודיעה לו, כי אין ביכולתה להמשיך להסיע אליו את הילדים. לטענתה, במהלך שנות הנתק ניסתה לחדש את הקשר בין התובע לילדיו, אך ללא הצלחה.

ג. הנתבעת טענה כי נאלצה לנקוט בהליכים לגביית דמי המזונות בלשכת הוצ"פ ובתגובה לכך דרש התובע לחדש את הקשר עם ילדיו. לטענתה, התובע הורשע בחטיפת בנו, לכן היא ביקשה להפנותו להליך טיפולי ולהורות על ביקורים בפיקוח במרכז הקשר.

ד. בהמשך להמלצות עו"ס לס"ד בתסקיר מיום 18.11.2006 כי לא ניתן לכפות על הבן הצעיר ר' לקיים ביקורים עם אביו, התובע הודיע כי מוותר על ההליך וביקש למחוק את תביעתו.

ההליך הנוכחי

4. א. כתב התביעה המקורי בהליך שבכותרת הוגש בתאריך 13.5.2014 (תביעה קודמת

באותה עילה הוגשה ביום 29.8.2013 בתמ"ש 44037-08-13 ונמחקה בשל אי תשלום האגרה), דהיינו: בחלוף 6 שנים וחצי לאחר סיום הסבב השני וזאת כאשר הבן הבכור היה כבר בגיר והבן הצעיר כבן 17 וחצי.

ב. ביום 11.6.2015 הוגש כתב תביעה מתוקן במסגרתו עתר התובע לסעדים הבאים:

1.ב. פיצויים בגובה 500,000 ₪ בגין נזקי גוף ונפש- ס' 54 לכתב התביעה.

2.ב. פסק דין הצהרתי שיצהיר כי ילדיו "מורדים" וכי הוא פטור מתשלום

ג. מזונותיהם לעבר ולעתיד- ס' 55 לכתב התביעה.

ד. ביטול חיוב התובע במזונות הילדים לעבר ולעתיד- ס' 56 לכתב התביעה.

ה. השבת כספים ששולמו עד היום ע"ח המזונות- ס' 57 לכתב התביעה.

5. בכתב ההגנה הועלו טענות מקדמיות לדחיית התביעה על הסף, בין היתר, בשל התיישנות, שיהוי, כתב ויתור עליו חתום התובע בדבר העדר תביעות או דרישות מהנתבעת, מחיקת תביעה קודמת של התובע בעניין זמני שהות, טענה כי התביעה כוללת עתירות שונות לפי עילות שונות, באופן שאינו תואם את דרישת הדין.

6. בהחלטה מיום 16.9.2015 הוריתי על מחיקת העתירות בסעיפים 55-57 לכתב התביעה המתוקן וצמצום הסעדים לסעד עיקרי של פיצויים בגין נזקים שנגרמו לתובע לכאורה, עקב ניתוק קשר עם ילדיו.

7. **השאלה שבמחלוקת היא אפוא, האם נגרמו לתובע נזקים נפשיים וככל שכן, האם נגרמו בשל ניתוק קשר עם ילדיו, כתוצאה מהתנהגות הנתבעת במהלך השנים.**

8. א. ביום 18.5.2016 מונה מומחה מטעם בית המשפט, הפסיכיאטר ד"ר פטר סילפן (להלן: "המומחה") אשר בהכשרתו הינו גם פסיכיאטר משפטי וקרימינולוג קליני.

ב. חוות דעת המומחה הוגשה לתיק ביום 26.6.2016 (להלן: "חוות הדעת") ותשובות המומחה ל"שאלות הבהרה" מטעם בא כוח הנתבעת הוגשו ביום 12.9.2016.

9. בהליך זה הוגשו תצהירי עדות ראשית של בעלי הדין ושל עדים זרים והראיות נשמעו בתאריכים 22.5.2018, 29.5.2019 וביום 20.6.2019 (פרוטוקול דיון זה הוקלט ותומלל).

טענות הצדדים

10. טענות התובע

- א. בדברי ההקדמה לכתב התביעה צוין כי "הנתבעת מנעה מהתובע וממשפחתו, באופן בלתי אנושי, מזה למעלה מ-14.5 שנים (!!!) לראות את הילדים המשותפים לשניהם עד כי ביום 12/3/13 ניסה התובע הנואש לשים קץ לחייו באמצעות בליעת כ-60-70 כדורי שינה סירוקויל 25 מ"ג לאחר שהשאיר מכתב התאבדות ו"בנס" ניצלו חייו. "
- ב. בכתב התביעה צוין כי התביעה חוסה תחת עוולת הפרת חובה חקוקה (ס' 287 לחוק העונשין) ובגדר עוולת הרשלנות המעוגנת בסעיף 35 לפקודת הנזיקין.
- ג. התובע טוען כי החובה לדאוג לשלום הילדים, כמו גם האחריות לקיום הקשר של הילדים עם כל אחד מההורים, על כל המשתמע מכך, חלות על ההורים, שניהם ביחד וכל אחד לחוד.
- ד. התובע מתאר את השתלשלות העניינים בסבב הקודם של ההליכים המשפטיים שהתנהלו בין הצדדים וטוען כי מאז הפירוד (שנת 1999) ועד למועד הגשת תביעתו, הוא לא ראה את ילדיו, למעט מפגשים בודדים שהתקיימו במרכז הקשר בשנת 2002, בפיקוח עו"ס.
- ה. התובע טוען כי למעט הביקורים שהתקיימו בפיקוח עו"ס, לא התקיימו ביקורים נוספים מחוץ למרכז הקשר ולמעשה הוא לא ראה את ילדיו משנת 1999 ועד למועד הגשת כתב התביעה ובכלל.
- ו. התובע מפנה לתסקירים שהוגשו לתיק בית המשפט בתאריכים 26.11.01, 27.1.02 ו-14.4.02 וטוען כי צוין ע"י עו"ס לס"ד כי האם מתנגדת בתוקף לבקשתו להרחבת זמני שהות, כי הילדים נחשפים למסרים של האם בנוגע לאב ולהערכת עו"ס לס"ד אין שום סיבה הקשורה לילדים שבגינה האב מסכן אותם ויש למנוע ממנו הסדרי קשר או להגביל אותם בזמנים ושעות.
- ז. לטענת התובע, חרף הביקורת של עו"ס לס"ד הנתבעת לא השכילה לשפר את דרכיה ולהפסיק לפגוע בו ובילדיהם, על אף שכהורה משמורן הוטלה עליה החובה להשתדל במידה נאותה לקדם את הקשר בינו לבין ילדיו ולא די בכך שתשב בחיבוק ידיים.
- ח. התובע מציין כי במשך השנים ניסה לאחות את הקרע בינו לבין ילדיו בסיוע של בני משפחה, אנשי מקצוע וגורמים חוץ משפטיים, אך ללא הצלחה.
- ט. התובע טוען כי התנהגות הנתבעת במשך כל השנים שחלפו מאז הפרידה, תרמה תרומה מכרעת ליחס הילדים כלפיו, לסרבנות הקשר מצדם ולניכור ההורי החמור שגרמו לו נזק קשה מנשוא.

- י. התובע מדגיש כי על אף שנעדר יכולת כלכלית, הוא עמד בחובותיו ושילם מזונות ילדיו וזאת חרף קשיים שהערימה הנתבעת, לרבות בפתיחת תיק הוצל"פ.
- יא. התובע סבור כי דחייתו להצעות נישואין של הנתבעת הובילו להגברת יצר הנקם שלה והמשך רדיפתו והרחקתו מבניו.
- יב. לטענת התובע, התנהלות הנתבעת תביא לאסון נוראי, שכן הוא נעדר מכל צומת חשובה בחיי ילדיו וסביר להניח כי יוחרם גם מחתונותיהם בכך יימנעו ממנו נכדים ועזרה וטיפול כשיגיע לגיל שיבה ויאלץ להיזדקן ערירי.
- יג. לטענת התובע, מניעת המפגשים עם ילדיו פגעו בקשר ההורי ובמקרה חמור זה אף הובילו לניתוק הקשר עם ילדיו וכל אדם סביר צריך היה לצפות זאת. לטענתו, די בכך כדי לקבוע כי מניעת מפגש של הקטינים עם ההורה האחר, או חבלה בקשר זה, מקימה עילת תביעה נזיקית.
- יד. התובע טוען כי יחסי בני זוג, שהם הורים לילדים, מחייבים כל אחד מהם לנהוג כלפי האחר בכבוד, בהגינות ובאנושיות, באופן שיאפשר לילדים קשר תקין עם כל אחד מהם. לטענתו, הנתבעת יצרה תוצאה של סרבנות קשר וניכור הורי המהווה הפרה של "חובת הזהירות המושגית".
- טו. התובע טוען כי כתוצאה מהתנהגות הנתבעת, הילדים עצמם מסרבים לראותו במשך כל השנים ובכך מביישים ומבזים את אביהם.
- התובע מציין כי כל תחנוניו לראות את ילדיו נדחו ונחסמו על הסף ע"י הנתבעת, שהוסיפה ואיימה עליו כי אם יגיע לאירוע בר המצווה בבית הכנסת של הבן, היא תפעיל את המשטרה כנגדו.
- טז. התובע מציין כי הוא מתרגם את הנזק שנגרם לו לשני ראשי נזק: אובדן שירותי בן ונזק שאינו ממוני.
- יז. התובע מציין כי הוא אדם מוגבל, נכה צה"ל מוכר על פי חוק הנכים (תגמולים ושיקום), התשי"ט-1959, אינו מסוגל לעבוד בשום עבודה, מתפרנס מתגמולי קצבת נכות ממשד הביטחון ואין מי שיעזור ויסייע בידו.
- יח. התובע מציין כי לאור התדרדרות במצבו הנפשי כתוצאה מהתנהגות הנתבעת כלפיו ולאחר ניסיון התאבדותו, נבדק ע"י רופאה פסיכיאטרית אשר המליצה על נכות בשיעור של 100% עקב הטראומה שחוה כתוצאה מניכור הורי והתעמרות הנתבעת במשך כל השנים מאז הפירוד. התעמרות שבאה לידי ביטוי בשלל דרכים

שונוות: התעלמות מקיום הסדרי קשר, הסתת הילדים כנגדו, פתיחת תיק הוצאה לפועל והוצאת צווי מאסר, הגשת תלונות במשטרה שלא היו לו הכלים כיצד להתמודד איתן ולכן לקח על עצמו אשמה לא לו.

חו"ד של הפסיכיאטרית ד"ר אבנר מיום 1.5.2013 צורפו לכתב התביעה, אך נוכח סדרי הדין הנהוגים בבית משפט לענייני משפחה ביחס לחוות דעת מומחה, הוריתי על מחיקתה בהחלטה מיום 21.7.2015 והמסמך לא מהווה חלק ממסכת הראיות בתיק.

ט. התובע טוען כי במקרה דנן חל הכלל "הדבר מדבר בעד עצמו", שכן לא ידועות לו מלוא הנסיבות או העובדות כהווייתן להתנהלותה הזדונית של הנתבעת וכי האירועים שגרמו לנזקיו היו בשליטתה המלאה. לטענתו, מצבו מתיישב יותר עם המסקנה כי הנתבעת לא נקטה זהירות סבירה, מאשר עם המסקנה שהיא נקטה זהירות סבירה ולפיכך עליה הראיה שלא הייתה במקרה דנן התרשלות.

11. טענות הנתבעת

א. בראשית כתב ההגנה הנתבעת ציינה כי התביעה נועדה לפגוע בה פגיעה הרסנית וטוטאלית ולהרוס את שנותר מאדמה חרוכה שהותיר אחריו התובע, מי שפגע בילדיו, התנכר להם ועתה מבקש ליטול על כך שכר.

ב. הנתבעת טוענת כי התביעה כולה התיישנה, חלפו מעל ל- 17 שנים מאז הפרידה ובכל מקרה התובע השתהה בתביעתו, מה שמוכיח כי זנח את טענותיו.

ג. התובעת טוענת כי התובע חתם על הצהרה מפורשת כי אין לו תביעות או דרישות ממנה וממילא נשמט הבסיס לתביעתו, שעה שמחק את תביעתו הקודמת בענין חידוש קשר וזמני שהות, בין היתר לאור המלצות רשויות הרווחה.

ד. הנתבעת מכחישה את ההתנהגות המיוחסת לה בדבר הסתת ילדיי הצדדים, טוענת כי לא גרמה למרידתם, אלא להיפך אף עודדה אותם לקשר עם אביהם ובני משפחתו המורחבת. לטענתה, אופן פועלו הכוחני של התובע ורמיסת הדין תוך עשיית דין עצמית באלימות מסוכנת הם שפגעו בילדיי הצדדים, הותירו צלקת בנפשם וגרמו להם להתרחק מאביהם.

ה. הנתבעת מצטערת כי התובע, המוכר כנכה צה"ל, מגלגל את האחריות למצבו הבריאותי עליה או על ילדיו וטוענת כי בכל מקרה אין בינה לבין מצבו הבריאותי או הנפשי, כל קשר סיבתי. למעלה לכך, התובע שיקם את חייו, בנה לו זוגיות חדשה ותומכת, מפרסם שירים פרי יצירתו, מצוי בחוגים חברתיים ומנהל חיי רוח עשירים וללא מחסור.

- ו. הנתבעת מציינת כי התובע בא לחיים המשותפים לאחר מסכת נישואין כושלת, כשעל גבו חובות רבים בגין משכנתא, הוצל"פ ומזונות. לטענתה, כבר אז התנער מנטילת אחריות הורית, לא שילם מזונות לגרושתו, ניתק קשר עם ילדיו מנישואיו הראשונים והתחמק באופן שיטתי מכל מחויבות.
- ז. לטענת הנתבעת, דפוס זה של הפקרת ילדיו בתיק זה זהה לנטישת ילדיו מנישואיו הראשונים והעדר קשר איתם כל השנים ואי אפשר שלא להגיע למסקנה הברורה והמוכחת כי אופן התנהלותו ויחסו של התובע במשך השנים גרמו להרחקת ילדיו ממנו.
- ח. הנתבעת תולה את אי היציבות במערכת הזוגית בהתנהגותו הכוחנית של התובע ובחוסר נאמנות לה ולחיי הזוגיות ובהמשך גם לשני ילדיו. לטענתה, לאחר לידת הילד הראשון התובע עזב את הבית ועבר להתגורר בעיר אחרת ולאחר לידת הבן השני עזב להתגורר עם אישה אחרת.
- ט. לטענת הנתבעת, התובע בחר להתעלם משני בניו גם בבגרותם ואף במסגרת ההליך הנוכחי, התעלם מהם באופן שהותיר רושם קשה. הנתבעת טוענת כי התובע לא גילה כל נכונות לחגוג לקטינים או מי מהם אפילו חגיגת בר מצווה או להיות שותף בה. הוא תמיד גלגל הכל על כתפיה ולא ראה בילדים אלא אמצעי ומנוף לרדוף אותה ולהתנכל לה, תוך ניצול ציני של חולשתה וחוסר יכולתה להתנצח עמו.
- י. הנתבעת מציינת כי התובע נהג באלימות פיזית, נפשית וכלכלית קשה גם כלפי הילדים, באופן שגרם להם לפחדים ולפגיעה קשה.
- יא. לטענתה, בילדותם ארעו אירועים חמורים, שגרמו לפגיעה בהם. כך, באירוע אחד התובע כלא אותה והילדים בחדר השינה, באירוע אחר שבר את הדלת וגרם נזק למטבח ובאירוע נוסף פרק את הרעפים ופרץ לתוך הבית מבעד לגג.
- יב. הנתבעת מבקשת בעיקר להדגיש כי הילדים אינם מבזים את אביהם, אך ניכר שעד היום הם חוששים מאוד ממנו וזוכרים את התקפותיו.
- יג. הנתבעת טוענת כי על אף כל מעלליו, היא נמנעה מלדבר סרה על התובע ועשתה הכל לשמירת הקשר של הילדים עם בני משפחתו המורחבת.
- יד. הנתבעת מוסיפה כי למעלה משנה לפני הגשת כתב התביעה נוצר קשר בינה לבין אמו של התובע והוצע לה שנכדיה יגיעו אליה לביקורים ואף יתארחו בביתה, אך

היא סרבה גם לכך ובהמשך צידדה בבנה, נקטה באלימות ואיימה אף היא להתאבד.

יג. הנתבעת מכחישה את טענת התובע כי נשא בחיובי המזונות, טוענת כי לא עמד בתשלום דמי המזונות ועל כן נאלצה לנקוט בהליכי הוצל"פ.

יד. הנתבעת טוענת כי בשנת 2004 התובע הועמד לדין פלילי על חטיפת בנו הבכור ע' בהיותו קטין, והורשע בפלילים על פי הודאתו.

לטענתה עד התרחשות אותו אירוע היה קשר דל בין התובע לילדיו, אולם הם לא סרבו לקשר, התקיימו מפגשים, ככל שהתובע היה מוכן להם, גם בביתו, אלא ש"אירוע החטיפה" עצר את הכל והוכח שגם רשויות הרווחה לא העריכו נכונה את מסוכנות התובע.

טו. הנתבעת טוענת כי במשך כל השנים התובע שיחק ברגשותיה, איים להתאבד, שוב ושוב באופן שיטתי, כשהוא יודע שאחיה התאבד ומדובר בנושא רגיש מאוד עבורה. הנתבעת מכחישה את האירוע המתואר בכתב התביעה באשר לניסיונו האובדני של התובע, אם כי טוענת שבעבר פעל לא אחת ב"צעדים הפגנתיים" שונים.

טז. הנתבעת טוענת כי הילדים אינם "סרבני קשר", אלא נקלעו למצב קשה רק מחמת יחס אביהם והם זקוקים גם כיום לטיפול ותמיכה.

הנתבעת מציינת כי עד היום הילדים פגועים ולא הצליחו לשקם את חייהם מחמת מעללי התובע. הם מתקשים לעמוד ברשות עצמם ולקדם את עצמם, לרבות לרכוש השכלה גבוהה והבן הבכור שנחטף פגוע קשה, לא סיים שירות צבאי מלא ולוקה בבעיות אישיות וחברתיות, מבודד ומסוגר, אינו עובד ואינו לומד.

יז. הנתבעת מציינת כי היא מוכרת ע"י המל"ל כנכה 100%, בעבר עבדה במשטרת ישראל אך בשנת 2008 נאלצה לפרוש מעבודתה מחמת התדרדרות במצבה הבריאותי ומאז היא מתקיימת מקצבת נכות, בלבד. לטענתה, משותקת מזרועותיה ומטה וסובלת ממוגבלות בעמוד השדרה, רוב היום ככולו שוכבת במיטה ואינה מסוגלת לשקם את עצמה, אף לא בפעילות יום יומיות פשוטות. לפיכך, היא מוגדרת כסיעודית מורכבת, "מרותקת בית" ונוקקת לעזרה כל שעות היממה.

יח. הנתבעת טוענת כי לא הפרה כל חובת זהירות, לא סרבה לקיום הסדרי קשר וביקשה, לא אחת, לקיים ביקורים מוגנים וככל שהתובע שיתף פעולה אכן חודשו הביקורים, אלא שהקשר נותק מפני שהוא היה טרוד בענייניו, בחייו האישיים וכיוצ"ב.

יט. הנתבעת טוענת כי אינה חבה כל חיוב בגין "רשלנות" ואין לייחס לה רשלנות ע"פ דין. ביחס לנזקים הנטענים, הנתבעת טוענת כי אינה יכולה להתייחס לנזקים שלא באו לעולם, גם אלה הנטענים לא קיימים וואו לא מוכחים וממילא מוכחשים, מה גם שאינם נוגעים לה, לא ישירות ולא בעקיפין. לטענתה, התובע לא זכאי לפיצוי נזק גוף ונפש ולא לנזקים מיוחדים וכלליים ולא לפיצוי כלשהו.

טענת התיישנות ושיהוי

12. הנתבעת חוזרת בסיכומיה על טענות לדחיית התביעה על הסף מחמת התיישנות ושיהוי.
- א. שתי מערכות דינים חלות על דיני ההתיישנות, ככל שאלו נוגעים לתובענה שעניינה עוולה בנזיקין. האחת, הדין הכללי – על פי חוק ההתיישנות התשי"ח-1958 (להלן: "חוק ההתיישנות"), והשנייה – הדין המיוחד, כפי שנקבע בסעיף 89 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש] (להלן: "הפקודה" או "פקודת הנזיקין").
- ב. חוק ההתיישנות קובע את תקופת ההתיישנות ומעמיד אותה על שבע שנים בתובענה שאינה במקרקעין, וכן נקבע, כי מרוץ ההתיישנות יחל ביום הולדת עילת התביעה (סעי' 15(1) ו-6 לחוק ההתיישנות).
- ג. החרג לקביעת מועד תחילת תקופת ההתיישנות, על פי חוק ההתיישנות, נקבע בסעיף 8 לחוק ולפיו:
- "נעלמו מן התובע העובדות המהוות את עילת התובענה, מסיבות שלא היו תלויות בו ושארף בזהירות סבירה לא יכול היה למנוע אותן, תתחיל תקופת ההתיישנות ביום שבו נודעו לתובע עובדות אלה".**
- ד. הוראה מיוחדת, המתייחסת לתקופת ההתיישנות בתביעות שעניינן עוולה נזיקית, נקבעה בסעי' 89(2) לפקודת הנזיקין וזו לשונה:

"לענין תקופת התיישנות בתובענות על עוולות - "היום שנולדה עילת התובענה" הוא אחד מאלה:

- (1) מקום שעילת התובענה היא מעשה או מחדל - היום שבו אירע אותו מעשה או מחדל; היה המעשה או המחדל נמשך והולך - היום שבו חדל;
- (2) מקום שעילת התובענה היא נזק שנגרם על ידי מעשה או מחדל - היום שבו אירע אותו נזק; לא נתגלה הנזק ביום שאירע - היום שבו נתגלה הנזק, אלא שבמקרה אחרון זה תתיישן התובענה אם לא הוגשה תוך עשר שנים מיום אירוע הנזק".

ה. בדומה לסעיף 8 לחוק ההתיישנות, אף סעיף 89(2) לפקודת הנזיקין מאמץ את "כלל גילוי", אשר מטרתו היא "להושיט עזרה לתובע באותם מקרים בהם נגרם לו נזק סמוי שסימניו מופיעים רק במרוצת הזמן" (ר' ע"א 74/60 נמר נ' שירותי נמל מאוחדים, פ"ד ט"ו (1) 255 ור: ע"א 9413/03 אילן אלנקווה נ' הועדה המקומית לתכנון ובניה, [פורסם בנבו] תק-על 2008 (2) 3880).

אולם, להבדיל מסעיף 8 לחוק ההתיישנות, סעיף 89(2) לפקודת הנזיקין מגביל את תקופת ההתיישנות בגין "כלל הגילוי" לתקופה בת 10 שנים, קרי, מועד הגילוי הוא מועד היווצרות העילה, אולם התובענה תתיישן אם לא הוגשה תוך עשר שנים מיום אירוע הנזק.

13. א. עילת התביעה של התובע עניינה בנזקים שנגרמו לו לכאורה בשל מעשיה ומחדליה של הנתבעת אשר מנעו ממנו קשר עם ילדיו והביאו לנתק מוחלט ביניהם.

התובע טוען כי למעט מספר מפגשים שהתקיימו בביקוח בהוראת בתי המשפט, הקשר בינו לבין הקטינים נותק מאז הפירוד בין הצדדים, דהיינו: החל משנת 1999.

בסיכומי התשובה נטען כי יש לדחות את טענת ההתיישנות מאחר ונגרם לתובע "נזק מתמשך".

ב. כאמור כתב התביעה הראשון בהליך שבכותרת הוגש בתאריך 13.5.2014 (תביעה קודמת באותה עילה הוגשה ביום 29.8.2013 בתמ"ש 44037-08-13 ונמחקה בשל אי תשלום האגרה).

ג. במסגרת התביעה בתמ"ש 44037-08-13 קבעה כב' הרשמת הבכירה עידית כלפה, בדחותה את בקשת התובע לפטור מאגרה כדלקמן:

" 2. המדובר בתביעה המוגשת בשיהוי כבד ממועד התרחשות האירועים הנטענים בה, והמופנית רובה ככולה כנגד הכרעות שיפוטיות שניתנו בעבר בעניינם של הצדדים, בטענות העומדות בניגוד להסכמות שהושגו בין הצדדים ואושרו ע"י בית המשפט, ובדרישה לתשלום סכומי כסף גבוהים, שאינה מבוססת להנחת הדעת.

עסקינן בהליכים רבים שהתקיימו בין הצדדים וכן הליך פלילי שהתנהל כנגד המבקש, ואשר הוכרעו לאחר בירור מקיף, לרבות לאחר מעורבותם של הגורמים המקצועיים הנדרשים לעניין.

...

כך גם עותר המבקש לתשלום פיצויים בגין נזק גוף, בסכומים גבוהים הנטענים באופן סתמי וללא כל ביסוס, בגין אירועים

**שהתרחשו כנטען לפני כ-9 שנים, ואשר לגביהם אף חלפה תקופת
ההתיישנות.**

”

(ר' החלטה מיום 3.11.2013, ההדגשה שלי- ר.ק.ע).

ד. למעשה, התביעה הוגשה בחלוף כ- 15 שנים מאז חל נתק לשיטת התובע (בשנת 1999), או לכל הפחות, בחלוף כ- 14 שנים עד להגשת התביעה מיום 29.8.13.

ה. התובע עצמו טוען כי מעשיה \ מחדליה של הנתבעת נמשכו לאורך כל השנים, החל בהסתת הילדים בעודם קטינים וכלה במניעת קשר ומידור התובע מאירועים חשובים בחייהם.

דווקא טענת התובע כי נעדר מכל צומת חשובה בחיי ילדיו, לא נכח באירוע בר המצווה של ילדיו, מלמדת כי דבר גילוי הנזק שנגרם לו לכאורה נעשה לאורך כל השנים, כל שכן בשלב מוקדם הרבה יותר ממועד הגשת התביעה.

מחומר הראיות עולה כי התובע עצמו מדבר על נזק נפשי שהתגלה בסוף שנת 2004 ועדין אין הסבר מדוע המתין ונקט בתביעה נזיקית רק בחלוף 9 שנים.

ו. בנסיבות אלה, כאשר חל שיהוי קיצוני בהגשת התביעה ספק אם קיימת לתובע עילת תביעה כנגד הנתבעת.

14. הגם שהיה במסקנה זו כדי להביא לדחיית התביעה וסיום ההליך, הרי שנוכח מהות התובענה ושעה שבית משפט זה ממילא נדרש למכלול הראיות ושמיעת בעלי הדין והעדים מטעמם, מצאתי להתייחס לגופן של טענות.

הכרעה לגופו של ענין

15. אכן הפסיקה הכירה בתופעת ניכור הורי כמקימה עילת תביעה נזיקית, הבאה תחת הפרת חובה חקוקה (סעיף 287 לחוק העונשין, התשל"ז- 1977) או תחת עוולת הרשלנות (ס' 35 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש]).

16. כב' השופט צבי ויצמן התייחס למדיניות המשפטית הראויה בכל הקשור להחלת דיני הנזיקין במרחב המשפחתי בפסק דינו בתמ"ש (כ"ס) 658-02-10 (פורסם בנבו) וציין כדלקמן:

” 19. אף שהמשפט ודיני הנזיקין בכללו אינם נעצרים על מפתנו של התא המשפחתי, וראיה לדבר התביעות הנזקיות השונות והמגוונות המוגשות חדשות לבקרים לפיתחו של בית המשפט לענייני משפחה, הרי שבית

המשפט ינקוט במשנה זהירות קודם שיכניס את דיני העוולות הניזקיות לפיתחו של המרחב המשפחתי ויבחן בחון היטב האומנם ראוייה הסוגיה המובאת לפניו להבחן במשקפיים נזקיות רגילות או שמא בחינה שכזו רב בה הנזק על התועלת. ככלות הכל, שלמותו של התא המשפחתי, שמירתם של הנימים העדינים הקושרים בין הפרטים בו, תלויים בהעדרה של עין בוחנת ובולשת שאינה מניחה לקשר המשפחתי להתפתח באופן טבעי.

...

26. נוכל, איפוא, לסכם ולומר - על אף שדרכן של תביעות נזקיות אינה נעצרת על מפתנו של בית המשפט לענייני משפחה הרי שאין לאפשר להן מסלול אוטומטי ו"חלק" ועל ביהמ"ש לדקדק ולבחון היטב, נוכח טיבו וטיבעו של התא המשפחתי, האם מתן הסעד הניזקי הינה הדרך הראויה להתמודד עם התובענה שהונחה לפתחו. כאשר עסקינן בתביעה נזיקית שעניינה נזק אשר נגרם כתוצאה מהפרת הסדרי ראייה נראה כי איזון נכון בין האינטרסים הנזכרים לעיל יהא במתן סעד מתוך דיני נזיקין אך ורק באם עסקינן בהפרה משמעותית וגסה של הסדרי הראייה אשר נעשתה בזדון ותוך קיפוח מוחלט של טובת הקטין וזכויותיו של ההורה האחר, וכן אחר שנוודא כי אין בנמצא סעד חלופי אשר יהא בו מחד לרפא את הנזק לנפגע ומאידך לא לפגוע פגיעה יתירה במרקם המשפחתי. "

האם הנתבעת עוולה כלפי התובע ?

17. עוולת הרשלנות, נקבעה בסעיף 35 לפקודת הניזקין [נוסח חדש], תשכ"ח - 1968 (להלן: הפקודה"), הקובע כדלקמן:

"עשה אדם מעשה שאדם סביר ונבון לא היה עושה באותן נסיבות, או לא עשה מעשה שאדם סביר ונבון היה עושה באותן נסיבות... הרי זו התרשלנות ואם התרשל כאמור ביחס לאדם אחר, שלגביו יש לו באותן הנסיבות חובה שלא לנהוג כפי שנהג, הרי זו רשלנות, והגורם ברשלנותו נזק לזולתו עושה עוולה."

על מנת שתקום אחריות בגין עוולת הרשלנות, נדרש קיומם של ארבעה יסודות:

- א. קיומה של חובת זהירות,
- ב. הפרת החובה,
- ג. התרחשותו של נזק,
- ד. קיומו של קשר סיבתי בין הנזק להפרת חובת הזהירות.

18. על פי סעיף 36 לפקודה, אדם חב חובת זהירות:

"כלפי כל אדם... כל אימת שאדם סביר צריך היה באותן נסיבות לראות מראש שהם עלולים במהלכם הרגיל של דברים להיפגע ממעשה או מחדל".

19. נוכח התשתית הראייתית שהונחה בפני לרבות חוות דעת המומחה ועדויות בעלי הדין ועדים זרים, הגעתי למסקנה כי התובע לא הוכיח ביצוע עוולת רשלנות כלפיו מצד התובעת.

- התובע לא הצליח להצביע על התנהגות רשלנית של הנתבעת והפרת חובה מצדה וכן לא הוכיח כי ניתוק הקשר כמו גם העדר חידושו לאורך השנים נגרם בשל הסתת ילדי הצדדים כנגדו.
- עוולת הרשלנות אינה נשענת אך ורק על עצם קיומו של מעשה או מחדל, אלא על התובע להראות כי אותו "מעשה" או "מחדל" כוללים גם את הגרעין הרשלני, שנעשה שלא כמצופה מאדם סביר.
- בענייננו, לא הוכח כי ניתוק הקשר האחרון ובהמשך סירוב הילדים לחידוש הקשר נגרם עקב הסתה מצד הנתבעת. לא הוכח גורם של זדון או זלזול בסרבנות הקשר, אלא להיפך. הוכח דווקא כי התובע במעשיו ובהתנהלותו גרם להתנגדות ילדיו לחדש את הקשר עמו.
- סבב ההליכים הראשון בסוגיית הסדרי הקשר הסתיים כאשר הצדדים מצהירים לפרוטוקול ש"בשלב זה מתקיימים הסדרי הראיה באופן חופשי" (ראה דין 8.5.2002 בעמ' 4 לפרוטוקול שורה 15).
- הצדדים אינם מכחישים כי מספר חודשים לאחר סיום ההליכים הופסקו הביקורים (כל אחד מהם מפנה אצבע מאשימה כלפי האחר), אלא שהתובע בחר לנקוט בהליך לחידוש הקשר רק בחלוף כשלוש שנים וחצי, אז התעצמה התנגדות הקטינים, או מי מהם, בעקבות התנהלות התובע ובסופו של דבר, לאור המלצת עו"ס לס"ד כי אין לכפות ביקורים, הוא החליט לוותר על תביעתו.
- התובע טוען כי הנתבעת הפרה את חובת הזהירות המושגית המחייבת כל אחד מההורים לנהוג כלפי האחר בכבוד, הגינות ואנושיות, שיאפשרו קשר עם הילדים. סבורני כי באותה מידה שבה התובע תולה את האחריות להבטחת קיום קשר על הנתבעת בהיותה ההורה המשמורן, כך מוטלת עליו אחריות דומה לנהוג בהגינות, בתום לב וביושר כלפי ילדיו.
- אלא במקרה דנן הוכח כי התובע נהג באכזריות עת נטל את הדין לידי וחסף את אחד מבניו, במעשה חטיפה מבעית וטראומטי, מבלי להדרש לטובת ילדיו וגם בהליך שלפני התרשמתני כי פעל מתוך יצר נקם ולשם סחיטה מבלי שיש לו כוונה כנה ואמיתית לחידוש הקשר עם ילדיו, גם כיום.

חוות דעת של מומחה מתחום הפסיכיאטריה

20. א. המומחה התבקש לחוות דעתו ביחס למצבו הנפשי של התובע, אשר לטענתו סובל מנכות נפשית שנגרמה לו כתוצאה מהתנהגות הנתבעת במהלך השנים.

ב. המומחה נדרש להתייחס לשאלה, האם נגרמו לתובע נזקים נפשיים ואם נגרמו, האם נגרמו בשל ניתוק הקשר עם ילדיו.

21. מצבו הנפשי העכשווי של התובע;

על שאלה זו, על פי דברי המומחה, קל לענות. החומר והבדיקה שבוצעה על ידו מצביעים על קיום מצב דיכאוני אצל אדם בעל אישיות תלותית המחפש כל ימי חייו אהבה מאחר ולדעתו לא קיבל אותה מאמו. חייו הם חיי אומללות וחשדנות.

המומחה מציין כי בתיק זה מופיעות אבחנות נוספות כגון: PTSD ואישיות גבולית. בחוות הדעת נכתב כי התובע מזכיר את המרכיבים הטראומטיים בחייו: ניסיון אונס במהלך שירותו בצה"ל. ראיית יד קטועה במלחמת יום הכיפורים. ניסיון אונס בבית המעצר ב-2005, תאונת דרכים, יחסים גרוועים ואפילו משפילים (לפי הרגשתו) עם בנות זוגו. המומחה סבור כי מרכיבים אלה הם רבים ומגוונים והיום קשה לקבוע אם בכלל מדובר ב-PTSD או בתגובה הנובעת ממבנה אישיות בעלת קשיי הסתגלות.

המומחה מציין כי מדובר באדם בעל אישיות תלותית המתקשה להסתדר עם אתגרי החיים וכתוצאה מכך הוא מגיב על ידי תגובה דיכאונית שנהפכה למצב דיכאוני קבוע.

22. השפעת ניתוק הקשר עם ילדיו על מצבו הנפשי העכשווי של התובע;

המומחה ציין כי מדובר בשאלה מסובכת ומורכבת יותר, המובילה לשתי בעיות יסודיות בפסיכיאטריה. כך או כך, המומחה כתב כי לא כל סבל בחיי בני האדם ניתן להגדיר בקטגוריה דיאגנוסטית פסיכיאטרית.

ביחס לתובע ציין המומחה כי עקב אישיותו הסבילה והתלותית הוא אינו מסוגל להתמודד עם מצבים בצורה בשלה והוא מגיב ברמה תגובתית נמוכה "לחימה או בריחה".

התובע רואה את חייו כמלחמה קבועה נגד העולם בה הוא ה"אנדרדוג". מאחר ובחייו היו הרבה 'תקלות' וחיינו מאובחנים מהעדר יציבות בכל התחומים, כפי שסבור בצדק גם המטפל שלו ברפואה לבריאות הנפש בשלוותה. המומחה מוסיף כי גם העדר יכולת להתמודד עם קשיים. קשה לקבוע מה אחוזי הצטברות של אי ראיית הילדים במכלול האכזבות באופן כללי.

המומחה ציין כי אינו מסוגל לקבוע את האחוזיות של גורם זה, אך מעריך את החלק של אובדן הקשר עם ילדיו כ- 30% מהמכלול.

23. חקירת המומחה (ישיבת 29.5.2018)

א. המומחה הדגיש כי התבקש למסור חוות דעתו המקצועית כפסיכיאטר, בעניין מצבו הנפשי הנוכחי של התובע והעיד כי הדבר בלתי תלוי בקביעות עובדתית (ראה עמ' 55 שורה 9).

ב. המומחה מבהיר כי לא נדרש לקבוע מהי הסיבה לניתוק הקשר בין התובע לילדיו ובכל מקרה העיד כי הסיבה לא תשפיע על ניתוח מצבו הנפשי של התובע (ראה עדותו בעמ' 55 לפרוטוקול).
בעמ' 61 שורות 12-15 העיד המומחה:

" אמרתי שלקביעת הבחנה שאתה היום אני לא צריך לדעת כרגע, לא שאלו אותי מה הסיבה לאבחנה, שאלו מה האבחנה. זה ההבדל. אתם שני הצדדים רוצים לדעת מה הסיבה, לא יודע. זה מצב סטטי, בעת הבדיקה, שאלת איך בודקים, בודקים את המצב של אותו רגע, יכול להיות שכעבור שעה המצב משתנה, או קיי? . . . "

ג. המומחה תאר את התובע כמי שחש עצמו "אנדרדוג" ומסכם באופן תמידי ש"כל העולם נגדו" (עמ' 47 שורות 7-8 ועמ' 49 4-6).

ד. המומחה העיד כי הוא כל הזמן מדבר על מכלול המרכיבים באישיות התובע ולא בכדי פרש את הנתונים ביחס לאישיותו של התובע על מנת לתאר את משקל השפעת האישיות על אפיון מערכות היחסים שלו.

" לשאלת בימ"ש:

ש: אם חלילה חלילה התובע ייפרד גם מהאשה הנוכחית שלו סביר שיטען כנגדה מה שטען כנגד נשותיו הקודמות?
ת: כן, סביר. זה דומה לסרטן, שנתנו כימותרפיה והגרורות נעלמו, אבל הסרטן ממשיך והגרורות יחזרו שוב ושוב. כאשר תהיה סיטואציה מתאימה. לייף איבנט משברי.

"

(עמ' 57 שורות 8-11).

למעשה המומחה מבהיר כי אין קשר בין האירועים עצמם לבין מצבו הנפשי של התובע ואישיותו היא זו שיוצרת את הנזקים של עצמו.

ה. המומחה לא ידע להשיב על השאלה כמה אחוזי נכות יש לתובע ללא קשר עם ניתוק הקשר עם ילדיי הצדדים ואף לא הצליח להשיב על השאלה מהו משקל הנתק

מילדיו מהנישואין הראשונים (עמ' 46 שורות 17-11). עם זאת, המומחה מקבל את האפשרות כי ההשפעה של הנתק מילדי הצדדים על התובע מועצם דווקא נוכח קיומו של נתק קודם משניים מילדיו מנישואיו הראשונים (עמ' 47 שורות 20-18).

1. **בשים לב לנתונים העובדתיים בדבר ניתוק קשר של התובע עם ילדיו מנישואיו ראשונים אשר אין חולק כי לא הונחו בפני המומחה בעת הכנת חוות הדעת ונוכח עדותו כי השפעת הנתק מילדי הצדדים מועצמת נוכח נתק קודם, כאשר המומחה לא היה מסוגל להכריע מהו משקל הנתק מילדיו הקודמים, הרי שלא ניתן לאמץ את מסקנת המומחה ביחס לשאלה השנייה.**

24. חקירת התובע

א. התובע עצמו מאשר שאותן נסיבות בדיוק אירעו ביחס לניתוק הקשר עם ילדיו מאשתו הראשונה (עמ' 17-18 לפרוטוקול דיון 22.5.2018).

” ש: ד"ר נ' מוכר לך?
 ת: נ' מוכר לי. זה בני. מהנישואין הראשונים.
 ש: נכון שאין לך קשר עם נ'..
 ת: אני לא בקשר עם נ' ועם י', שניהם חיים בארה"ב, הסיפור שאני לא בקשר, הצד השני היה חומת ברזל של האמא שלהם. כבודה של הנתבעת, סיגלה את אותם מהלכים שעשתה לי האשה הראשונה. דוגמא, כשהייתי איתה ושמעה את הסיפור שהיא מונעת ממני לראות את הילדים אמרה איך אמא יכולה לעשות כזה דבר, הנתבעת אמרה את זה, איך יכולה למנוע ממני לראות את הילדים? אחרי זה כשכבר נכנסנו למערכת יחסים שהיא מאוד מאוד עמוקה, החלטנו להביא ילדים לעולם, כשקרה כל הסיפור הזה איתה החזירה לי בדיוק כמו הקודמת.

”

ובהמשך, בעמ' 21 שורות 28-32:

” לשאלות בימ"ש:
 ש: למה זה קשור לנתבעת?
 ת: היא מנעה ממני לראות את הילדים.
 ש: יש לך עוד 2 ילדים.
 ת: הם בארה"ב, אין לי אפשרות להגיע אליהם.
 הם היו ילדים קטנים אמא שלהם היתה חומת ברזל, לימים, הם לא רצו אותי.

”

ב. לשאלת בית המשפט מדוע לא מגיש תביעה נגד האישה הראשונה, התובע השיב שהיא כבר אינה בין החיים (עמ' 18 שורה 11).

ג. למעשה הרבה לפני שהתובע היה מנותק קשר מילדיו המשותפים עם הנתבעת הוא היה בנתק מוחלט מילדיו מנישואיו הראשונים. לפיכך, לא בלתי סביר כי התובע נכנס למערכת היחסים עם הנתבעת כשהוא פגוע נפשית כתוצאה מניתוק הקשר מילדיו מנישואיו הראשונים.

ד. התובע מצהיר בעדותו כי ילדיו המשותפים לו ולנתבעת היו אמורים להיות "פיצוי" לזק שנגרם לו לטענתו, מאובדן הקשר עם ילדיו מנישואיו הראשונים.

” ש. לא עבד מנגנון הפיצוי?

ת. נכון.

ש. לפני זה היה לך גם נזק?

ת. מזערתי את הנזק בזה שעשיתי עוד 2 ילדים, איך אומרים?

רציתי את הקן המשפחתי, זה חשוב לי, אני אוהב את חי

המשפחה.

(עמ' 22 שורות 4-8).

ה. אם התובע לא היה מסוגל להכיל מערכת יחסים ראשונה ולא הצליח לשמר קשר עם שניים מילדיו מנישואיו הראשונים, הרי שלא ניתן להטיל את האשמה בנתק עם ילדיהם של הצדדים דווקא על הנתבעת או על ילדיו.

25. אירוע החטיפה

א. מהמסמכים שצורפו לתיק בקשר להליך הפלילי שהתנהל כנגד התובע עולה כי הוא הורשע על פי הודאתו בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום: עבירה של חטיפה ועבירה של שינוי זהות של רכב.

ב. בתאריך 20.12.04 התובע חטף פיזית את בנו ע' (יליד 22.4.93) בהיותו קטין כבן 11 שנים.

ג. בגזר הדין תוארו העובדות המקימות את העבירות הנ"ל וצוין כי יום לפני שהתובע חטף את בנו הוא קיבל הודעה על פקודת מאסר וכעס מאוד על הנתבעת.

ד. וכך ארע כפי שתואר בגזר הדין:

בתאריך 20.12.2004 ניגש לבית הספר סמוך לשעת הלימודים וביקש מהבן ע' לבוא עמו לרכבו, הבן סרב ועלה על אוטובוס ההסעה לביתו. התובע עקב אחרי האוטובוס וכשירד ממנו הבן בתחנה הקרובה לביתו, ניגש אליו התובע, אמר לו

שייכנס לרכבו ושיסעו לטייל, הוא לקח את תיקו של ע' והכניסו לרכב, הבן נכנס לרכב והתובע נסע במהירות ויצא מהעיר א'.

בצומת ***** התובע החליף את לוחיות הרישוי של הרכב בלוחיות אחרות אותן הכין מבעוד מועד, על מנת למנוע זיהוי ותפיסתו.

התובע נסע לעיר -----, עצר את הרכב מספר פעמים והתקשר כל פעם מטלפון ציבורי אחר לביתה של הנתבעת, אולם היא לא ענתה. לאחר הפעם השלישית, התקשרה הנתבעת למספר ממנו חייג התובע הוא ענה לטלפון והודיע לה שע' נמצא עמו ואיים עליו שיש לה זמן עד למחרת לביטול פקודת המאסר, אחרת אין לו מה להפסיד והוא רוצה להתאבד.

ה. הנתבעת העידה כי התובע נהג לאיים לשרוף את הילדים, "איים להיות ארז טבעוני השני" (ר' עדות הנתבעת בעמ' 35 שורה 34).

** ארז טבעוני היה אדם ששרף את שני ילדיו בחודש מאי 1999, הודה, הורשע ברצח כפול וביום 15.9.99 נגזרו עליו שני מאסרי עולם (הערת הש' ר.ק.ע.).

ו. הנתבעת נחקרה על אירוע החטיפה והעידה כי התובע איים להתאבד אם לא תסגור את תיק ההוצאה לפועל שפתחה כנגדו (עמ' 39 לתמלול שורות 22-23).

26. עדים זרים

על אף שבא כוח התובע ניסה, במסגרת החקירה הנגדית של העדים הזרים, להראות שלכאורה לא הייתה חטיפה, או לכל הפחות להפחית ממשקלה ולהטיל ספק בהתקיימותה (קו חקירה מיותר, שעה שהתובע הורשע על פי דין בפסק דין חלוט), הרי שמתקבלת תמונה מאוד ברורה ביחס לטראומה שנותרה אצל הבן ע' בעקבות אותו אירוע.

א. הבן ע', כיום בן 25 העיד ביום 20.6.2018.

בית המשפט התרשם מעד עדין ורגיש אשר ניכר כי עצם העדות קשה לו מאד והוא עמד רועד ממש ליד דוכן העדים. הבן אישר כי כתב את תצהיר עדותו הראשית בעצמו (עמ' 151 שורה 9).

הבן העיד כי אין לו זיכרון משמעותי מילדותו, אינו זוכר "משהו גרנדיוזי של ילדים" (עמ' 155 שורות 1-2).

הבן זוכר שהיו בין הוריו "חיכוכים" ו"שאיזה ערב אבא נלקח בניידת אחרי שהוא התפרע", זוכר שהיה נסער מאוד בנוגע לאירוע הזה (עמ' 156 שורות 14-15) וכן זוכר שאביו נעל אותו, את אחיו ואמו בחדר השינה והוציא את ידית הדלת (ראה עמ' 157 שורות 1-6).

גם בחלופי יותר מעשור מאז נחטף ע"י אביו הוא יודע לתאר את האירוע באופן שמתיישב עם האישומים בכתב האישום שהוגש בזמנו נגד אביו וניכר בעדותו כי חוה אירוע טראומתי של חטיפה כמו "בסרטים" (עמ' 167 לתמלול).

ב. מר ח', מפקדה של הנתבעת במשטרת ישראל (כאשר שירתה שם ובין השנים 2004-2008), שהיה מעורב בהחזרת הקטין בסיום ארוע החטיפה, העיד כי הכיר אישית את ילדי הנתבעת ולכן הציע להחזיר את הקטין במועד החטיפה לאחר שאותר. הוא העיד כי החזיר את הקטין מ----- ברכב משטרת (ראה בעמ' 81 לתמלול שורה 22) ותאר את הקטין במצב של חרדה עם "פנים קפואות" (עמ' 83 שורה 1).

ג. הגב' ק', חברתה של הנתבעת הסבירה מדוע לא יזמה שיחה עם הבן ע' בנושא החטיפה והעידה בענין עמ' 106 לתמלול שורות 22-25 " **המצב הנפשי שלו היה כל כך רגיש שאי אפשר היה לדבר איתו על הנושא הזה. ובטח לא שאני יכולה להרשות לעצמי לדבר על הענין הזה. זה הכל "**

ד. הגב' ז', מי שטיפלה בשעות אחה"צ בילדיהם של הצדדים בהיותם רכים בשנים הצהירה כי בשנת 2004 עודכנה בדבר אירוע החטיפה ע"י הנתבעת ומאז נהגה לארח את הילדים, מפעם לפעם, בסופי שבוע בדירתה ב ++++, על מנת "לאוורר" אותם ולסייע לנתבעת כשמתאפשר (ר' סעי' 14 לתצהיר עדותה הראשית מיום 23.4.17 אשר לא נסתר בחקירתה הנגדית).

בעדותה הסבירה את תיאור ילדי הצדדים בתצהירה כ"אנשים נבונים ורגישים ביותר" והעידה כי "ככה אני מרגישה אותם, ע' הוא ילד מאוד, מאוד חכם. מאוד סגורים. אנחנו לא מדברים הרבה" (עמ' 125 שורות 9-19).

ה. העד מ', שימש כחונך של ילדי הצדדים מטעם עמותת "ידידים" בשנים 2001-2006, הצהיר כי זכור לו היטב מקרה חטיפת הבן ע' ע"י אביו "ולאחריה התקופה הקשה מאוד של חוסר תפקוד של הילדים ושל הבית, הילדים סרבו לבצע איתי את פעילות פרח, היו מסוגרים והיו פרצי בכי אצל שניהם. האווירה בבית הייתה אווירת נכאים. גם האם חיה בפחדים מחשש שיפגעו בה או בילדים" (ס' 7 לתצהיר עדותו הראשית מיום 29.3.2017).

בהמשך לתצהיר עדות ראשית העד העיד עדות מהימנה ביחס למצבם הרגשי של הילדים והחרדה הקשה שהייתה אחרי אירוע החטיפה.

27. בעוד שכתבי הטענות שהוגשו מטעם התובע גדושים בתיאורים אודות תחושותיו הקשות כתוצאה מהעדר קשר עם ילדיו והסבל אותו הוא חווה, כמו גם כוללים תיאורים של הורים וילדים אחרים שחוו אובדן קשר בשל ניכור הורי (ר' למשל סעיפים 22-36 לסיכומים, שם נסקרו שמונה סרטונים שפורסמו בגוגל וביוטוב), התובע אינו מייחס חשיבות לאירוע החטיפה, משמעותו והשלכותיו, על אף שמדובר באירוע חריג וקשה לכל הדעות, של הוצאת קטין מרשות ההורה המשמורן, שלא כדין, לשם סחיטה רגשית וכלכלית.

בגזר הדין שניתן ביום 20.11.2005 (נספח טז' לתצהיר עדות ראשית של הנתבעת), כבי' השופטת חני סלוטקי התייחסה לתסקיר שירותי המבחן, שם צוין כי ביחס לעבירות הנדונות התובע מודה בביצוען ומביע חרטה. להתרשמות קצינת המבחן, על אף שנוטה לראות עצמו קורבן מבין את חומרת מעשיו ומביע צער אמיתי על מעורבותו.

כיום, שנים לאחר שהתובע הורשע על סמך הודאתו והביע צער וחרטה כבר אז, הוא טוען כי מדובר בפסק דין שגוי ו"חטיפה לכאורה שמעולם לא קרתה" (ס' 16 לסיכומי התשובה).

התובע מנסה להפחית ממשקל החטיפה וחרף חומרת המעשה, הוא מטיל את האשמה על הנתבעת כי "תפרה לו תיק" על מנת להרוס את חייו. הדבר דומה לתיאורו של המומחה כי התובע חש שכל העולם נגדו ("אנדרדוג").

התובע למעשה, ממשיך ומפנה אצבע מאשימה כלפי האחר מבלי לבדוק את חלקו, כאשר לא יכולה להיות מחלוקת שבמקרה דנן לתובע חלק נכבד ועיקרי בסרבנות הקשר של ילדיו.

התנהלות התובע מלמדת כי כל מטרת תביעתו היא "לנקות" את עצמו ממשמעות והשלכות מעשיו כלפי ילדיו ואשתו.

שוכנעתי כי אירוע החטיפה במסגרתו התובע עשה דין עצמי וחטף את אחד מילדיו, לאחר תקופה ממושכת של ניתוק קשר, היה אירוע טראומתי וקשה עבור ילדיהם של הצדדים ולא יכולה להיות מחלוקת על כך שאירוע בסדר גודל כזה, שבו מעורבים רשויות האכיפה וההצלה, יגביר את כוח התנגדות מצד הילדים לחידוש הקשר עם האב. לפיכך, מדובר באירוע בעל תרומה משמעותית, שלא לומר מכרעת, ל"סרבנות קשר" של הילדים.

בחירת התובע לעשיית דין עצמי באמצעותה מימש את איומיו כלפי הנתבעת הוכיחו כי הנ"ל עשה שימוש בקטין שנחטף ככלי נקם, על מנת להתנגח בנתבעת ונראה כי היום מנסה לעשות שימוש בסוגיית הקשר עם ילדיו כדי לבוא חשבון עם הנתבעת.

בענין זה מצאתי להביא את התיאור המדויק כפי שנרשם ע"י כבוד השופט ניל הנדל בהחלטה מיום 14.2.2005 בעיינו של התובע ביחס לארוע החטיפה (נספח ד' לכתב ההגנה):

” סיפור המעשה חמור. לכאורה המשיב מסוכן. עילת מעצר קיימת. העובדות הלכאוריות מלמדות על ניצול. המשיב התייחס לבנו כאילו הוא שחקן על לוח שחמט שביכולתו להזיזו על פי רצונו בכדי להשיג את מבוקשו. הוצאה פקודת מאסר כדין, ותחת לכבדה או להתמודד עמה בדרכים חוקיות, לכאורה, יצר המשיב מסלול עוקף על גבו של ילד בן אחת- עשרה שנה, שאיננו אשם במאומה. ”

29. תסקירים ודיווח עו"ס לס"ד

א. בסבב הראשון של ההליכים המשפטיים בתחילת שנות ה-2000, טופלה המשפחה ע"י עו"ס לס"ד הגב' אורה שטרית ובהמשך ע"י עו"ס לס"ד הגב' דליה יזרעאלי.

ב. בתסקיר שהוגש בתאריך **26.11.2001** צוין כי מאז חודש פברואר 2011 אין קשר בין האב לילדים, עו"ס לס"ד הגב' שטרית ציינה כי הילדים סבלו ממערכת יחסים קשה בין ההורים המלווה באלימות רגשית וחוו חוויות לא פשוטות בבית.

ג. בתסקיר שהוגש ביום **14.4.2002** עו"ס לס"ד הגב' יזרעאלי ציינה כי האם מודאגת מאחר והיא רואה את האב כאדם בעל פוטנציאל לאלימות ובמקרים קיצוניים חוששת שיעשה מעשה אובדני.

עורכת התסקיר כתבה כי האב מצידו מוכן לבלות שעות רבות עם הילדים, אך חווה את האם כמערימה קשיים על מנת להקשות עליו.

עורכת התסקיר סברה כי המשפחה נמצאת על קו תפר וזמן שיש חובה להיכנס לתהליך מסודר של סדרי ראייה, ברורים ומתוחמים בזמן ובשעות, כאשר הדברים יהיו ברורים לשני הצדדים. במידה וההורים לא יצליחו לסיים את תהליך ההפרדה בין נושא הקשר ביניהם מנושא הסדרי הראייה, עלולים הילדים לצאת נפגעים.

ד. עו"ס לס"ד הגב' יזרעאלי המליצה על זמני שהות רחבים לאב, פעמיים בשבוע למשך שלוש שעות ובכל סוף שבוע שני כולל לינה.

ה. אין חולק כי בסיום הסבב הראשון של ההליכים הצדדים הצהירו כי מתקיימים הסדרי קשר "באופן חופשי" הסכימו על קיום זמני שהות ללא פיקוח, "על פי תיאום ביניהם ולאור האמור בתסקיר", אולם בחלוף תקופה קצרה של מספר חודשים הופסקו הביקורים, כאשר כל אחד מהצדדים מאשים בכך את האחר.

30. התובע המתין שלוש וחצי שנים **ורק בסוף שנת 2005** הגיש תביעה לחידוש הקשר עם ילדיו, על אף ששנתיים קודם כבר הונחה ע"י עו"ס לס"ד לפנות לבית המשפט.

א. בשלב זה המשפחה טופלה ע"י עו"ס לס"ד אלכס פודליץ' אשר הגיש לבית המשפט תסקירים ביום 27.8.2006 וביום 18.11.2006.

ב. בתסקירים הנ"ל משנת 2006 צוין כי הנתבעת טוענת שהתובע הוא איש מסוכן שהיה אלים כלפיה וכלפי ילדיה, התעלל בהן והכה אותם, שבר חפצים, איים שלוש פעמים שיתאבד לעיני הילדים ורצה שתהיה תלולית בו, אסר עליה לעבוד, סגר אותה בחדר ואיים שישרוף את הילדים. הנתבעת טענה כי פעם קיבלה ממנו

תמונה בה דמותה הייתה גזורה וגם נכון למועד עריכת התסקיר טענה מקבלת מכתבי איום אנונימיים.

ד. הנתבעת סיפרה לעורך התסקיר כי כשבני הזוג חיו בנפרד ובנם הבכור ע' היה בן 5, התובע לקח אותו מהגן בסתר ונסע אתו לצפון, עשה זאת כדי להעניש אותה, איים בעבר שיעשה הכול כדי לפגוע בה. הנתבעת סיפרה לעו"ס לס"ד כי בשנת 2004 התובע חטף את בנו ע' והורשע בפלילים.

ה. בפרק "סיכום ודיון" עורך התסקיר מציין כי כאשר האם הוציאה צו מעצר על אי תשלום מזונות, האב חטף את בנו והורשע בעבירה פלילית ובכך העלה את חרדת האם והחריף את הסכסוך.

עו"ס לס"ד העריך כי ניכר חוסר רצונה של האם לחדש את הקשר וציין כי היא רואה את בן זוגה לשעבר כאיש מסוכן, לא שפוי ואינה מעוניינת בקשר בין הילדים לאביהם.

ו. עו"ס לס"ד התרשם כי מדובר בילדים מוסתים נגד אביהם, המסרבים לחדש את הקשר אתו. ביחס לבן הבכור ציין כי אינו רואה דרך בריכוך עמדתו, אך הבן הצעיר הסכים לניסיון להיפגש עם אביו. לפיכך עו"ס לס"ד המליץ כי יתקיימו בשלב ראשון ארבעה ביקורים בין האב לבן הצעיר ר' במרכז הקשר ואם יתקיימו כהלכה, בהמשך יתקיימו ביקורים מחוץ למרכז הקשר והמרכז ישמש נקודת מפגש בלבד.

ז. בתסקיר מיום 18.11.2006 עו"ס לס"ד תאר מפגש אחד בין האב לבן הצעיר ר' שהתקיים במרכז הקשר אולם ציין כי לאחר מכן הקטין סרב להמשיך להיפגש עם אביו. עו"ס לס"ד סיכם וציין כי אין הסבר מבוסס לסירוב הבן ר' להיפגש עם אביו לאחר ביקור טוב יחסית ולכל היותר תגובת הבן משדרת כעס ובלבול.

ח. עו"ס לס"ד התרשם כי הבן הצעיר אינו מקבל לגיטימציה לקשר עם אביו וכנראה מנסה לשרוד במצב כזה, ציין כי אין ביכולתו לכפות על הקטין ביקורים בכוח וכי מאמין שיכולתו של הקטין לחדש את הקשר עם אביו תלויה במידה ניכרת ברצון כן ואמיתי של אמו לסייע לו בכך.

ט. **כחודשיים לאחר קבלת דיווח והמלצת עו"ס לס"ד, כאמור בשנת 2006, התובע החליט לוותר על תביעתו.**

31. אכן מתוארים בתסקירים חששות האם מהאב, לאור התנהגותו האלימה בזמן החיים המשותפים ואיומיו לשים קץ לחייו ולא ניתן להתעלם גם מהתנהלות האב כלפי ילדיו במועד שקדם להליכים המשפטיים בסבב השני.

א. במקום לפנות לבית המשפט ולנקוט בהליך מתאים כפי שהונחה ע"י עו"ס לס"ד עוד בשנת 2003, התובע בחר בעשיית דין עצמי וחטף את בנו, כאשר כל בר דעת יכול היה להבין כי מעשה נפשע שכזה לא יוליד תקווה לחידוש קשר אלא דווקא יעצים את כוח ההתנגדות, החרדות והפחדים אצל הילדים.

ב. בסמוך לאחר אירוע החטיפה נקטה הנתבעת בהליך על פי החוק למניעת אלימות במשפחה כנגד התובע.

בתאריך 23.12.2004 ניתן צו הגנה במעמד צד אחד, האוסר על התובע להיכנס לדירת מגורי הנתבעת ואו להטריד אותה בכל דרך ובכל מקום. כמו כן נאסר על התובע להטריד את ילדיו ע' ור' (אז עוד היו קטינים) בכל מקום ובכל דרך לרבות במוסדות החינוך שלהם.

בדיון שהתקיים במעמד שני הצדדים ביום 5.1.2005 התובע הצהיר כי אינו מתנגד להארכת תוקפו של הצו שניתן במעמד צד אחד ואכן הצו הוארך עד ליום 23.5.2005.

(ר' החלטת כב' השופט ד' חסדאי מיום 23.12.2004 ומיום 5.1.2005 בבש"א 1997/04, בימ"ש השלום באשקלון, נספח יח' לתצהיר עדות ראשית של הנתבעת).

ג. התובע נקט בהליך לחידוש הקשר (תמ"ש 6924-01) בחודש דצמבר 2015, כחודש לאחר שניתן גזר הדין בעניינו וכשנה לאחר ביצוע החטיפה. לפיכך, אין לי ספק כי באותה תקופה צפו חששות כנים ואמיתיים של האם ביחס לאופן בו יחודש הקשר בין האב לקטינים.

וידגש כי אף שירות המבחן באותה תקופה הביע דעתו כי באופן כללי מדובר באדם נורמטיבי, "ברם במצבי לחץ הוא נוטה לפעול באופן הרסני ופוגעני כלפי עצמו וכלפי העומדים בסביבתו" (ר' החלטת כב' השופט נ' הנדל מיום 14.2.05, נספח יז' לתצהיר עדות ראשית של הנתבעת).

ד. הנתבעת העידה כי התובע איים לרצוח אותה ולהתאבד בנוכחות עו"ס לס"ד הגב' יזרעאלי (עמ' 64 שורה 20) ולא בכדי, ככל שהתקיימו ביקורים בשני הסבבים של ההליכים שהתנהלו בין הצדדים, היה זה במרכז הקשר (עמ' 65 שורות 20-21). הנתבעת העידה כי כל הזמן העלתה בפני הגורמים המטפלים את הטענה בדבר מסוכנות התובע לאור איומיו ומעשיו, לא הגישה תלונה במשטרה כי לא רצתה להחמיר את המצב והתביישה מהקולגות שלה. לטענתה, הגורמים המטפלים ברשות הרווחה טעו בהערכה שלהם כלפי מסוכנות התובע (עמ' 66 שורות 10-14).

אכן הנתבעת לא טענה, חששותיה היו מבוססים ולראיה מעשה החטיפה בו נקט התובע ובכך מימש את איומיו כלפיה.

32. עדיי הנתבעת העידו כי לאורך השנים הנתבעת לא מנעה קשר בין התובע לילדיו ולא דיברה עליו סרה. עם זאת, על רקע חששות הנתבעת מהתנהלות התובע במהלך החיים המשותפים ובפרט, לאחר אירוע החטיפה, אין זה בלתי סביר כי היא אכן עמדה על קיום ביקורים במרכז הקשר והתנגדה לקשר חופשי ללא פיקוח.

בנסיבות חייהם של הצדדים, לא בלתי סביר כי הורה ירצה להגן על ילדיו מפני איומי ההורה האחר, אשר מאיים לשים קץ לחיי הילדים ואף פועל במעשים מסוכנים ברוח איומיו.

לטובת נסיבות כאלו הוקמו מרכזי הקשר וזאת על מנת לקיים קשר בפיקוח ובכדי לוודא את שלומם הנפשי והפיזי של ילדים.

במסגרת העדויות הופיעה בביהמ"ש הגב' י' אשר הועסקה ע"י הנתבעת והיתה מספקת שירותי השגחה וטיפול לילדים בשעות אחה"צ וכן היתה מסיעה את הילדים למפגשים במרכז הקשר עם אביהם.

התרשמתי מכנות עדותה כי אכן הנתבעת לא שיתפה אותה בנוגע למערכת היחסים הזוגית בינה לבין התובע, בהחלט אפשרה קשר עם הילדים ולא דיברה סרה על אביהם בנוכחותם (עמ' 121 שורות 15-16 ועמ' 123 שורות 2-3).

עוד בענין זה יש להזכיר את עדותה של הגב' ק' בעמ' 103 שורות 13-16 :

” אירועים אחרים אפילו אתה יודע מה? בוא נלך הכי קיצוני, אחרי החטיפה של ע' אפילו אחרי החטיפה היא עשתה הכל על מנת שהוא כן יפגש עם הילדים אומנם כמובן בבקרה ובמקום, לא יודעת איך קוראים לזה, בקרת הורים. אבל היא עשתה את הכל על מנת שהילדים והוא יפגש עם הילדים שלו.

”

33. יצוין כי העדים מטעמו של התובע בסוגיות הקשר עם הילדים היו אחיו, מר י' אשר העיד בענין הניסיונות והמאמצים שנעשו מצדו לגשר על הפערים בין הצדדים לטובת הילדים המשותפים לצורך יצירת קשר בין התובע לילדיו ועדותו היתה מהימנה (ראה עמ' 46 שורות 5-9 ושורות 17-21) וראה גם עדות אשתו של העד, הגב' ג' מיום 22.5.18 בעמ' 10 שורות 4-15), אלא שיש מרחק עובדתי ומשפטי רק בין האמור בעדויותיהם ובין הנזק הנטען.

אף עדות הגב' מ' (אחות התובע), נעדרת תרומה כלשהי לגרסת התובע בהיותה בלתי רלוונטית.

34. אין חולק כי ב"סבב השני" של ההליכים בעניין חידוש הקשר, התובע בחר לוותר על תביעתו מבלי לברר את ההליך עד תום.

התובע לא צרף כל החלטה של ערכאה שיפוטית המלמדת כי סרבנות הקשר של הקטינים נבעה דווקא מהסתת האם אשר כלל לא הוכחה ולא דווקא מהתנהגות האב.

התובע מאשר בחקירתו כי לא ניתן שום פסק דין לפיו הוגדרו ילדיו כ"מרדנים".

” ש: פעם הגשת תביעה ואמרת שמישהו משני הילדים שלך, או חמשת הילדים שלך מרדנים?
 ת: הם מרדנים.
 ש: האם הגשת תביעה וניתן פסק דין שהילדים שלך מרדנים?
 ת: לא ניתן שום פסק דין בעניין.
 ”
 (עמ' 43 שורות 26-23).

על אף זאת, התובע ממשיך ועותר בסיכומיו להצהיר כי "הילדים מורדים" ויש לתהות אם זו בקשתו, מדוע תבע רק את הנתבעת ולא את ילדיו אשר כיום הינם בגירים.

35. ניסיון התאבדות מיום 12.3.2013

א. בסעיף 19 לכתב התביעה תואר כדלקמן:

” התובע מציין כי בתאריך 12.3.2013 בשעה 15:18 לערך הוא נמצא בדירתו השכורה כשהוא מוטל על הרצפה ללא הכרה לאחר שניסה לשים קץ לחייו באמצעות בליעת כמות גדולה (כ 60-70) של כדורי שינה סירוקויל 25 מ"ג. עוד נמצא במקום מכתב התאבדות שכתב התובע.
 התובע נמצא בדירתו ע"י בעל הדירה כאשר התבשר ע"י צוותי ההצלה של מד"א כי אם לא היה מגיע למקום בעת שהגיע ומצא את התובע, אזי התובע לא היה נותר בחיים. התובע הובהל מיד לבית חולים "מאיר" בכפר סבא לקבלת טיפול רפואי מציל חיים.
 ”

ב. התובע צרף לכתב הטענות עותק מ"מכתב ההתאבדות", הרשום בכתב יד הנחזה להיות כתב ידו ובו נרשם:

” נמאס לי מהחיים האלו
 לברוח כל הזמן בלי שקט בחיי.
 מבקש סליחה מכל מי
 שפגעתי בו.
 ”

ג. על אף שדובר בכתב התביעה על ניסיון התאבדות אחד שארע בשנת 2013, התובע העיד כי קדם לכך ניסיון התאבדות נוסף בבית המעצר, בשנת 2004 לערך (עמ' 20 שורה 29 ועמ' 21 שורה 3).

בסעיף 47 לסיכומים התובע מציין כי סיכול הסדרי הקשר בינו לילדיו גרם לו "לשלושה ניסיונות התאבדות", חרף עדותו כי ניסה לשים קץ לחייו פעמיים בלבד. התובע עומת בחקירתו עם מסמך שצורף ע"י הנתבעת בעניין דיווח על פינוי באמבולנס מיום 15/11/97 (נ/2) בו צוין כי בוצעה הזנקה בעקבות בליעת כדורים והחולה מסרב לקבל טיפול ולהתפנות.

על אף האמור במסמך התובע מכחיש כי מדובר בניסיון אובדני (עמ' 25 שורה 12).

ה. בטופס סיעודי מבי"ח ברזילי שצורף ע"י הנתבעת פורטו ניסיונות התאבדות קודמים שאירעו לאורך השנים, פרט לניסיון האחרון משנת 2013. התובע טוען כי ניסה לשים קץ לחייו עוד בשנות השבעים כאשר היה נשוי לאשתו הראשונה, במהלך הקשר עם הנתבעת נעשו שלוש ניסיונות התאבדות, בשנת 2004 נעשו שני ניסיונות התאבדות בחודשים ספטמבר ודצמבר ובשנת 2013 שוב ניסה התובע לשים קץ לחייו.

אחיו של התובע, מר י' העיד כי זוכר שני ניסיונות התאבדות של התובע: באירוע הראשון ניסה להתאבד כשהיה נשוי ופונה לבי"ח ברזילי ובאירוע השני ניסה לשים קץ לחייו לאחר שניסו לאנוס אותו במעצר (עמ' 52 שורות 25-27).

ו. הנתבעת מצידה העידה כי התובע נהג לא פעם במהלך חייהם המשותפים לאיים להתאבד, סיפרה כי אחיה שם קץ לחייו בגיל 21 וטענה כי "הוא השתמש בהתאבדות בקרדום לחפור בו כל הזמן סחיטה רגשית. אין לזה שם אחר. כי אני הייתי אחרי התאבדות של אח. אין לזה שם אחר אני מצטערת. אין לזה שם אחר" (עמ' 27 לתמלול שורות 3-5).

36. העדר קיומו של קשר סיבתי

התובע לא הוכיח קיומו של קשר סיבתי עובדתי או משפטי, בין נזק נפשי לרבות הניסיון לשים קץ לחייו, לבין ניתוק הקשר עם ילדיו ע' ור'.

א. לאורך כל חייו נעשו לא פעם ניסיונות אובדניים, גם כאשר היה נשוי לאשתו הראשונה ובמהלך החיים המשותפים שלו ושל הנתבעת, כאשר אין חולק כי אז חיו יחד ולא היה מנותק מילדיו.

ב. התובע העיד בעצמו כי ניסה לשים קץ לחייו בשנת 2004 בעקבות התעללות שעבר בבית המעצר (עמ' 20 שורות 1-3).

ג. בניסיון לקשור קשר כלשהו בין ניסיון ההתאבדות משנת 2013 לאובדן קשר עם ילדיו, התובע טוען כי בשיחת טלפון שהתקיימה בינו לבין הנתבעת בסמוך לניסיון ההתאבדות הנ"ל היא ציינה באוזניו בסיפוק רב, כי הצליחה למנוע ממנו לראות את ילדיו ותמשיך לעשות כן.

הגם שטענה זו לא הוכחה, הרי שהוכח דווקא כי בתקופה שקדמה לניסיון ההתאבדות התובע היה שרוי במצוקה כלכלית והמניע היה כלכלי גרידא.

ד. בבקשה לפטור מאגרה שהוגשה ביום 29.8.2013 בתמ"ש 44037-08-13 נטען כי "מזה למעלה משנתיים שהתובע הינו 'נצרך'- אדם שאינו מסוגל להשתכר למחייתו ואין לו הכנסה מספקת למחייתו- עפ"י חוק הנכים והתובע חי בגפו..."

באותה בקשה צוין ברחל בתך הקטנה כי "התובע ללא יכולת כלכלית וכתוצאה מכל אלו איבד את הטעם לחייו וכבר ניסה לאחרונה לשים קץ לחייו ומאז פס"ד למזונות אין חולק כי חלה הרעה משמעותית בבריאותו של התובע ביכולת השתכרותו..."

בהמשך תואר כי ביום 12.3.2013 התובע לשים קץ לחייו ובאותה נשימה צוין כי עקב העיקולים על תגמולי הנכות (בגין חוב מזונות), התובע לא שילם דמי שכירות מזה מספר חודשים עבור המושכר.

רק לאחר מכן צוין בבקשה לפטור מאגרה "זאת ועוד, התובע (ומשפחתו) לא ראה/את הילדים כ- 14.5 שנים (!!!) והנתבעת משתפת פעולה עם הילדים כך שהתובע לא יראה את הילדים ועשתה כל שביכולתה (ובהצלחה) למנוע ממנו לראותם".

ה. אף בתצהירו מיום 12.8.2013 של בעל הדירה, **מר ב' (ר' נ/15)**, אשר השכיר לתובע דירה באותה תקופה, צוין כי ידוע לו שהנתבעת הטילה עיקולים על קצבת הנכות של התובע אשר נותר מחוסר כל וחייב לו שכר דירה מחודש ינואר 2013.

מר ב' מאשר בעדותו מיום 20.6.2018 כי התובע היה שרוי במצוקה כלכלית (ר' בעמ' 2 לתמלול שורה 23) ולא שילם לו דמי שכירות במשך חצי שנה (ראה עמ' 3 שורה 3).

לשאלה האם זה נכון שניסיון ההתאבדות היה בגלל מצבו הכלכלי של התובע, העד השיב בעמ' 7 שורה 25: **"אין לי מושג. לא יכול להיות נביא"**.

ו. כך או כך, אין במכתב שהותיר התובע בקשר לניסיון ההתאבדות משנת 2013 שום רמז לקשר כלשהו לניתוק מילדיו וכל שצוין היה נימוק כללי: "הרצון למצוא שקט בחיי".

1. כידוע חיי התובע היו אומללים מתחילתם. הוא עצמו מאשר כי לא קיבל אהבה מאמו, עבר ניסיון לתקיפה מינית בצבא (עמ' 27 שורות 25-21) ומשתף את המומחה כי חווה יחסים גרועים ואפילו משפילים (לפי הרגשתו) עם בנות זוג.

37. מצבו הבריאותי של התובע

א. התובע מסביר כי ההכרה בנכותו כ"נכה צה"ל" היא בגין ענין אורתופדי (כתף מלאכותית) ואינה כוללת סעיף פוסט טראומה (עמ' 19 לפרוטוקול דיון 22.5.18 שורות 20, 24 ו-25).

ב. התובע העיד כי **נפגע לראשונה מבחינה נפשית** רק "אחרי הסיפור עם המעצר" (הכוונה למעצרו במסגרת ההליך הפלילי שהתנהל נגדו בעקבות ארוע החטיפה).

התובע מכחיש שהפגיעה הנפשית היא בעקבות מלחמת יום הכיפורים (עמ' 19 לפרוטוקול דיון 22.5.2018 שורות 9 ו-11).

ג. התובע עצמו מדגיש בעדותו כי הנזק הנפשי ארע לו אחרי שנעצר בעקבות התלונה על אירוע החטיפה. לטענתו, היה קורבן לניסיון אונס בבית המעצר ובעקבות כך ניסה להתאבד.

למעשה טענת התובע, כפשוטם של דברים, הינה כי הנזק הנפשי לא נגרם מהנתק מהילדים אלא כתוצאה מהאירוע שארע בבית המעצר (ניסיון האונס) וטוען נעצרת בגלל "הסיפור עם הילד שלי, על הטענה שחטפתי את הילד", רק שהתובע מתעלם מהעובדה כי הורשע בחטיפה על סמך הודאתו, כך שאין מדובר בטענה בעלמא.

ד. חרף עדות התובע כי הנזק הנפשי ארע בסמוך לאחר המעצר משנת 2004, אין זכר לטענה זו במסגרת כתבי הטענות בהליך בו נקט התובע בשנת 2006, בסבב ההליכים השני (תמ"ש 6924-01).

ה. על אף שהתובע מעיד כי נכותו לא כוללת סעיף פוסט טראומה, לא יכולה להיות מחלוקת והדבר אף משתקף במסמכים שהוגשו לתיק, כי לא פעם התובע העלה בפני גורמים מטפלים לרבות פסיכיאטרים שבדקו אותו טענות בדבר פוסט טראומה שממנה הוא סובל כתוצאה מחשיפה לאברי גוף קטועים, במלחמת יום כיפורים.

* ראה למשל דיווח מיום 28.3.2013 (כחודש לאחר ניסיון ההתאבדות) של המטפלת הגב' ד.ל' ממרכז לבריאות הנפש שלוותה (1/ג), אשר ציינה כי התובע מדווח על הפגיעה שלו בברך בשנת 1974 במהלך שירותו הצבאי ולא מרחיב בנושא.

התובע מדגיש כי הסיפור שלו מהמלחמה מלווה אותו עד היום וקשה לו לדבר על כך. התובע ציין כי הפציעה לא קשורה בכלל למראות שאותם חווה, נחשף לדברים מאוד קשים, ראה הרבה גופות חלקן ערופות ראש, חלקן שרופות ולא ידע שזה ייכנס ויחלחל לתת ההכרה שלו. התובע מתאר כי מתעורר באמצע הלילה, כולו רטוב מזיעה, קשה לו להירדם שוב וזה התחיל להופיע לו מאז המעצר.

* ראה גם גזר דין מיום 20.11.2005 (נספח טז' לתצהיר עדות ראשית של הנתבעת) במסגרתו ישנה התייחסות לתסקיר שירותי מבחן, ממנו עולה כי התובע תיאר קושי רגשי אותו חוו עד היום ועמו מתקשה להתמודד, בשל אירועים קרשים להם נחשף בזמן המלחמה. אובחן כסובל מתסמונת פוסט טראומתית כרונית שתסמיניה החמירו לאחר ישיבתו במעצרו הנוכחי במשפחה.

* וראה בעמוד 7 לחוות דעת המומחה שמונה ע"י בית המשפט בעניין החומר העיוני שעמד לרשות המומחה וכולל בין היתר, גם מסמכים של ד"ר איתן אברמוביץ, פסיכיאטר ביחידת תגובות קרב של משרד הביטחון.

המומחה מפנה למסמך מיום 4.7.2005 שבו צוין כי התובע בעל רקע פוסט טראומתי, חרדתי, קיימת התנהגות אימפולסיבית, דיכאוני וקיימת החמרה במצבו לאחר המעצר.

עוד מפנה המומחה למסמך מיום 14.8.2005 המלמד כי בהיותו בשירות הצבאי עבר ניסיון תקיפה מינית ובעקבותיה לא היה בטיפול נפשי. בהיותו בבית מעצר חלה החמרה במצבו והתגברו הזיכרונות ממלחמת יום כיפור. המומחה ציין כי ד"ר אברמוביץ אבחן את התובע כבעל הפרעת הסתגלות כרונית, סימנים דיכאוניים בעצמה קלינית, התעוררות חוזרת של PTSD משנת 1973.

1. גם בעדותו התובע מאשר כי במסגרת הניסיונות לקבל נכות דיווח שנחשף לאברים קטועים במלחמה (עמ' 24 שורה 20) ומודה כי ראה מראות קשים, אך לטענתו היום יכול לדבר על כך באופן חופשי (שורה 22).

38. כדי להוכיח את השפעת הלם הקרב על מצבו, התובע נחקר על שירים שכתב וביניהם השירים: "עוד לא חזרתי" ו"לילות טרופים" (ראה נ/4 ו-נ/5).

א. בשירו "עוד לא חזרתי" כותב התובע:

" בשלהי מלחמת יום הכיפורים, נתנה הפקודה לרדת אל התופת ולטבול בגיהנום, ואני עודני בן שמונה עשר. אתה נשאב לתוך הריק, לתוך הריחות העשנים

של גופות חרוכות, כמו ציור של פרנסיסקו דה גויה
ושוחרי נבלות עושים כבשלהם,

ריח המוות נישא באויר, הדי הקרב נמשכים,
השמש מכה בלא רחם, כאילו לוקחת חלק
במסע ההרג המטורף הזה.

ב. על אף אופי שיריו ותוכנם, על האמירות הברורות והישירות בהם, התובע מכחיש כי הדבר מושפע מחוויות קשות שחוה בתקופת שירותו הצבאי (עמ' 28 שורה 21).

ג. התובע טוען כי השירים נכתבו "על פי תיאורים של חברים" (עמ' 28 שורה 23) או בהשראת ציור זועתי של הצייר פרנסיסקו גויה (עמ' 29 שורות 5-7), אלא שהדבר אינו מתיישב עם דיווחים מילוליים שהוא עצמו העביר לגורמים רפואיים שונים לאורך עשרות שנים (ראה למשל התיאורים בפני המטפלת בשלוותה).

ד. לא זו בלבד, גם מהתגובות שהתובע קיבל ברשתות החברתיות לשירים אלה, אתה למד כי לטענתו חייו מלווים בסבל כתוצאה מהמראות להם נחשף במלחמת יום הכיפורים והוא לא טען שם כי מדובר על כתיבה בגין סבל של אחרים.

ה. בתשובותיו לתגובות העוקבים ברשתות החברתיות התובע מאשר כי חייו אינם פשוטים על רקע חוויות שחוה במלחמה, לפיכך זה ברור כי אין מדובר בתיאורים של אירועים אחרים.

ראה למשל בתגובה לעוקבת שכתבה : **"כואב לחשוב כמה אנשים בארץ הזאת מרגישים ככה וחווים את הלחימה כל לילה"**, התובע השיב בתאריך 9.12.14 : **"אכן כך XXX, לחיות חיים שכאלה אינם פשוטים כלל וכלל"**.

ובאותו יום התובע גם מודה לעוקב אחר אשר רשם לו בתגובה : **"זה אבסורד לקחת ילד בן 18 ולזרוק אותו בשדה הקרב, לחוות דעת החוויות המזוועות לחיות את כל חייו עם זיכרונות"**.

ו. למעשה, התובע מתייחס לתסמונת הפוסט טראומתית כל אימת שהדבר משרת אותו לצרכיו. כך בניסיון לכלול בנכותו סעיף פוסט טראומה וכך כאשר ביקש חלופת מעצר בהליך הפלילי, שכן טען כי הטלת מאסר בפועל תחמיר את מצבו הנפשי הקשה. והנה, בהליך שלפני התובע בוחר להדגיש כי אין לו ענין עם "פוסט טראומה" בעקבות מלחמת יום הכיפורים, הוא מסוגל לדבר על חוויות קשות שחוה במהלך השירות הצבאי "בצורה חופשית" וכי הנזק הנפשי ממנו הוא סובל לכאורה נגרם לו רק לאחר המעצר בעקבות אירוע החטיפה.

39. התובע מאשר כי "מצא עצמו בכתובת שירי עצבות אובססיביים וכמוצא מעין נחמא-פורתא, בשירי דיכאון ועצב על ילדיו וחיינו ובשירי אלו הטביע יגונו באשר לא היה לו כל מנחם משנאתה היוקדת של הנתבעת כלפיו והמרדתה את הילדים נגדו" ועל מנת לסבר את האוזן הוא מצרף ארבעה משיריו : "הבן יקיר לי", "מוצצת הדם", "מוצצת הדם 2" ו"מוצצת הדם 3" (ראה סעיף 8 לבקשה מס' 13- בקשת התובע למינוי מומחה מיום 5.11.15).

40. אלא שהתובע אינו כותב במילים קשות רק על חוויות המלחמה שחוה, אלא הוא גם כותב סדרת השירים שנקראת סדרת "מוצצת הדם", שם התובע פונה לדמות נשית וכותב לה בין היתר :

" הקזת את דמי, שתית אותו, בלגימות קטנות, רוויות שנאה יוקדת ... "

ב"מוצצת הדם 2" נכתב :

" את ממשיכה למצוץ את דמי טיפין, טיפין, רוקדת דואט עם עצמך, לצליל "ריקוד הדם" .. "

ב "מוצצת דם 3" ממשיך התובע וכותב :

" עוד בימים של אז רקחת מתכון שלא אהבת את טעמו, משהו להרעיל את הלב והנשמה אותם "פירות של אהבה". כך הגדרת אותם. ... מי יודע? אולי בעתיד עוד תרקדי עם בובות וודו על צווארך סמבה ברזילאית... "

התובע נחקר ביחס לשאלה האם "מוצצת הדם" נכתב לגבי הנתבעת וניסה להכחיש.

וכך מעיד התובע בעמ' 38 לפרוטוקול שורות 32-27 ועמ' 39 שורות 4-1 :

" ש : כתבת שירים שנכתבו על ידך בשנת 2015 וקראת להם "מוצצת הדם".

ת : נו?

ש : יש לך מוצצת הדם 1 ומוצצת הדם 2 ויש מוצצת הדם 3. למי קראת מוצצת דם?

ת : סתם, מצאתי דמות ובניתי שיר, זה השירה.

ש : יכול להיות שזו עליזה?

ת : לא. לא עליזה ולא אף אחת.

ש : יכול להיות שכתבת על הנתבעת.

ת : חס ושלום? למה? למה שאכתוב עליה?

ש: אשה שמונעת לראות ילדייך?
 ת: נו אז מה? לא ארד לרמה כזו בחיים.

”

41. כך או כך, בין אם השירים נרשמו על הנתבעת ובין אם על אישה אחרת מעברו של התובע, הרי שברור מהחומר הראיתי כי לאחר ניסיון ההתאבדות בשנת 2013, ועל אף התוכן הקשה בשיריו, התובע שיקם את חייו מבחינה זוגית וכלכלית, נישא מחדש, עובד ומנהל חיי רוח וחברה לשביעות רצונו.

התובע מחבר שירים, משתתף בחוג וערבי משוררים, מטייל ברחבי הארץ ועובד לפרנסתו (ר' נ/7, נ/8, נ/9, נ/10, נ/11, נ/12, וכן ראה דו"ח חוקר פרטי מר עודד נגר וחקירתו בעמ' 126 עד 137).

42. הפרת חובה חקוקה

א. כשם שרכיבי עוולת הרשלנות לא הוכחו בענייננו כך הם הדברים לעניין עוולת הפרה חקוקה.

ב. התובע טוען כי הנתבעת הפרה בהתנהלותה את הוראת סעי' 287 לחוק העונשין התשל"ז-1977 הקובע כי "המפר הוראה שניתנה כשורה מאת בית המשפט או מאת פקיד או אדם הפועל בתפקיד רשמי ומוסמך לאותו עניין- דינו מאסר שנתיים".

ג. גם אם נראה ברשויות הרווחה ובפקידת הסעד את ידו הארוכה של בית המשפט לענייננו של סעי' 287 לחוק העונשין וגם אם הפרת המלצות עו"ס לס"ד כמוה כהפרת הוראותיו של ביהמ"ש, הרי שעו"ס לס"ד מר פודליץ סבר כי לא ניתן לכפות על הילדים ביקורים בכפיה ובכל מקרה התובע בחר לוותר על ההליך בו נקט ב"סבב השני".

ד. גם אם אניח כי הפרת הוראות חוק הכשרות המשפטית והאפטרופסות, תשכ"ב-1962, נועדה גם להגנתו של ההורה, כטענת התובע, באופן שיכול להקים עוולה של הפרת חובה חקוקה, הרי שתחולת החיקוק מוגבלת לתקופת היותם של ההורים אפטרופסים על ילדיהם הקטינים.

לפיכך, אין תחולה לחוק לאחר שמלאו לילדים 18 שנה, ובהעדר תחולה ממילא אין לדבר על הפרה.

כך או אחרת, בענייננו לא ניתנה כל החלטה שיפוטית בעניין קיום זמני שהות או הפרתם מאז סיום ההליכים בסבב השני (ינואר 2007), קל וחומר שלא ניתן צו שיפוטי לאחר שהילדים בגרו.

לסיכום,

43. השתכנעתי כי אירועים טראומטיים שהתובע חווה במהלך חייו, יחסים משפיליים עם בנות זוג, לפי הרגשתו, ניסיון אונס במהלך השירות הצבאי, מראות של חלקי גוף קטועים במלחמת יום הכיפורים, ניסיון אונס בבית המעצר לאחר שנעצר בגין חטיפת ילד על ידו ותאונת דרכים, מבנה אישיותו וניהול מערכות היחסים בעייתיות עם בנות זוג, כמו גם עם ילדיו ממערכת נישואין קודמת, לכל אחד מאלה השפעה על מצבו הנפשי של התובע ולא ניתן להעריך מידת תרומתו של כל מרכיב ומרכיב על מצבו הנפשי העכשווי, כמו גם לא ניתן לקבוע כי דווקא הניתוק מילדיהם של הצדדים הוא מרכיב בעל השפעה רבה יותר מהניתוק משני ילדיו מנישואיו הראשונים.

ואף אם נרצה לומר כי דווקא הניתוק מילדיהם של הצדדים (ולא הניתוק מילדיו ממערכת הנישואין הראשונה) גורם לתובע לסבל שניתן לכימות, לא מצאתי כי האחריות לניתוק הקשר מוטלת דווקא על כתפי הנתבעת, אלא להיפך, הוכח כי התובע במעשיו יצר והחריף את התנגדות ילדיו לחדש את הקשר עמו.

בית משפט מכיר בחשיבות הקשר בין הורים לילדים וער לנזקים הקשים שעשויים להיגרם בשל תופעת הניכור ההורי כתוצאה מהסתה הורה משמורן כנגד ההורה השני. במקרה דנן לא הוכח כי האם הסיתה את ילדי הצדדים כנגד התובע ודווקא הוכח ההיפך - כי סרבנות הקשר נגרמה כתוצאה מהתנהגות התובע כלפי ילדיו ובגין מעשי אלימות והתעללות רגשית שביצע כלפיהם ישירות.

44. אין זה מקרי כי התביעה הוגשה בסמוך לאחר ניסיון ההתאבדות כאשר התובע מצהיר כי באותה תקופה הוא שרוי במצוקה כלכלית, בין היתר, לאחר שהוטלו לבקשת הנתבעת, עיקולים שהוטלו על קצבת הנכות שלו עקב חוב מזונות.

בדיוק באותה דרך נקט התובע בשנת 2004, כאשר ממש בסמוך לאחר שהוצאה כנגדו פקודת מאסר עקב חוב מזונות, חטף את בנו הבכור תוך שהוא מאיים על הנתבעת כי יתאבד אם לא תדאג לבטל את פקודת המאסר.

בשני המקרים התובע עשה שימוש בהעדר הקשר עם בניו כדי להפעיל לחץ על הנתבעת שתחדל מנקיטת הליכים משפטיים לגביית חוב המזונות: במקרה הראשון התובע בחר בעשיית דין עצמי ובמקרה השני עשה שימוש לרעה בהליכי משפט.

45. לא אוכל לסיים את פסק הדין מבלי להתייחס לרגישות הרבה ולאומץ הלב שבהם ניחן בנם הבכור של הצדדים, ע'.

ע', אותו בן אשר נחטף ע"י התובע, הצהיר באולם בית המשפט באומץ לב כשהוא מיסיר מבט לעבר אביו, כי גם כיום ניתן לחדש את הקשר עם הכוונה וטיפול, אך למרבה הצער, לא זכה למענה או אפילו לזיק של תקווה והתייחסות מצד התובע.

התובע אפילו לא הסכים ליצור קשר עין עם בנו באולם הדיונים, הגם שניכר שהבן עצמו מביט בו בעדינות וברגישות.

על אף שעי' הצהיר כי יש לו מטען כבד כנגד אביו והוא אינו מאמין כי אביו רצה לראותו ואת אחיו במשך השנים, הוא פנה במהלך עדותו ישירות אל אביו, הביט בו וניסה ליצור עמו שיח, אלא שאז האב ציין בחוסר רגישות ובצורה בוטה: "אתה יודע שמאחר ואתה מעיד כנגדי אני מנוע מלשוחח איתך?" (עמ' 162 לתמלול שורה 24).

רק לאחר שבית המשפט התערב והסביר לתובע כי ניתנת לו הזדמנות לדבר עם בנו הוא התרצה לכאורה וטען מילולית כי רוצה את ילדיו בחזרה, אלא שמילים אלו לא נתמכו בשפת גוף מותאמת או בכל מחווה מינימלית מצדו של האב והוא לא הביט אפילו לעבר בנו שעמד מרחק נגיעה ממנו.

46. עוד לא אוכל שלא להתייחס למידת הסבל שנגרמה ונגרמת לנתבעת.

הנתבעת אישה הסובלת נכות קשה, בקושי מתנהלת פיזית בחיי היומיום, מרותקת לכיסא גלגלים, משותקת עקב פגיעה קשה בעמוד השדרה, נאלצה להגיע לאולם ביהמ"ש פעמים רבות לאורך שנים, נחקרה בצורה מאד לא מכבדת על ידי ב"כ התובע, נאלצה להשקיע משאבים רבים בהתגוננות מפני תביעתו של התובע וזאת על לא עוול בכפה.

47. התמונה שהצטיירה מהאסמכתאות הרבות והעדויות הייתה של התעללות נפשית רבת שנים מצדו של התובע בנתבעת תוך ניצול חולשותיה ותוך הפעלת מניפולציות קשות כנגדה לרבות שימוש באיומי התאבדות לאחר שאחיה שם קץ לחייו ושימוש בנתון זה כנגדה.

לצערי גם במהלך ניהול ההליך המשיך בכוחנות, על גבול הבריונות להפעיל כוח כלפיה בכל ערוץ אפשרי.

48. דין תביעה זו להידחות על כל רכיביה.

לא מצאתי אף לא תחילתו של נזק שנגרם לתובע בגין הנתבעת /או בגין מי מילדיהם המשותפים.

בחירותיו של התובע, האישיות והמשפטיות הן שהביאו אותו למצבו הנוכחי.

עפ"י תיאורי התובע, חייו היו אומללים מתחילתם, כאשר לא זכה לטענתו לאהבת אם וחווה מערכות יחסים משפילות ואולם מה בין כך ובין הנתבעת? מה חטאה הנתבעת שהיא צריכה לשלם את מחיר חייו האומללים של התובע?

כיצד אדם יכול לטעון בגין עילה של "אובדן שירותי בן", שעה שאיננו מבין את תפקידו וחובותיו כאב ופועל כנגד ילדיו במעשים קיצוניים מבעיתים?

49. בהמשך לאמור ובכל הנוגע לחיוב בהוצאות המשפט, מצאתי לציין כי כבר בשלבים המוקדמים של ניהול ההליך מצא בית המשפט להסב את תשומת לב התובע לסיכויי ההליך, על מנת למזער נזקים שייגרמו לשני הצדדים, כאשר לא היה ספק כי שני הצדדים במצב נפשי ופיזי ירוד וכן שניהם במצב כלכלי גרוע ביותר.

בית המשפט מתוך אחריות מצא לנכון להדגיש כי לאחר עיון בכתבי הטענות המתוקנים, התרשם כי סיכויי התביעה אינם גבוהים במיוחד וכן ציין לאוזני התובע כי בעצם ניהול ההליך כרוכות הוצאות כספיות כגון תשלום שכ"ט המומחה וכיוצא"ב, ועל כן הוצע לתובע לשקול האם המחיר הוא מחיר שהוא מסוגל לעמוד בו (ר' פרוטוקול דיון 22.3.15).

על אף זאת, בחר התובע לנהל את תביעתו ומאז פתיחת ההליך ועד למתן פסק דין זה חלפו כ-5 שנים, במהלכן התקיימו 6 דיונים וניתנו 196 החלטות.

לא ניתן להתעלם גם מקו החקירה המיותר בו נקט בא כוח התובע במהלך החקירה הנגדית של עדיי הנתבעת בניסיון לקעקע את אירוע החטיפה, כשבעניין זה ניתן פסק דין חלוט המרשיע את התובע בחטיפת בנו, על סמך הודאתו, **תוך שב"כ חוקר בחוסר כבוד ובצורה תוקפנית גם עדים שכלל אינם נמנים על בני המשפחה וכל חטאם שהיו מעורבים בחיי ילדי הצדדים, חלקם כחלק מפרויקט התנדבות וחלקם בשכר.**

עוד לא ניתן להתעלם מהתנהלות ב"כ התובע כאשר לפרקים השתולל באולם בצורה בלתי מבוקרת, צעק ודיבר בצורה לא חברית לב"כ הנתבעת ולא אחת הרים קולו כלפיו וכלפי אחרים ואף הטיח בב"כ הנתבעת את המילה: "תסתום".

50. בשים לב לכל האמור מצאתי לחייב את התובע בהוצאות ההליך לטובת הנתבעת בגובה 45,000 ₪ אשר ישולמו בתוך 30 ימים כשהסכום נושא הפרשי הצמדה וריבית עד מועד התשלום בפועל.

ברור לביהמ"ש כי סכום זה אינו משקף את הוצאותיה הריאליות של הנתבעת הן מבחינת תשלום שכ"ט והן מבחינת אובדן זמן ועוגמת נפש ואולם הבאתי בחשבון גם את מצבו הכלכלי של התובע.

51. עם מתן פסק דין זה מסתיים בירור ההליך שבכותרת.

המזכירות תמציא לבאי כוח הצדדים עותק מפסק הדין ותסגור את התיק.

מתירה לפרסום בהשמטת כל פרט מזהה.

ניתן ביום, כ"א חשוון תש"פ, 19 נובמבר 2019, בהעדר הצדדים.

רותם קודלר עיאש, שופטת